

AKADEMİK DÜŞÜNCE ENSTİTÜSÜ

GÜNCEL KENT ÇALIŞMALARI

PANEL SUNUMLARI:3

PANELİSTELER:
ŞERİFE ÖMÜR BACAĞOĞLU
GİZEM YILDIZAK
DİDEM ÇELİK
SEZİN IŞIKLI

HAZIRLAYAN: KAN AKMAN

AKADEMİK DÜŞÜNCE ENSTİTÜSÜ

PANEL SUNUMLARI: 3

HAZIRLAYAN NOTU:

Akademik Düşünce Enstitüsü, 2020-2021 faaliyet döneminin ilk etkinliğini Güncel Kent Çalışmaları başlıklı paneli ile 15.09.2020 tarihinde gerçekleştirmiştir. Bu panelde İstanbul, Çanakkale, Germiyan ve Hatay'da yürütülen çalışmaların sunumu gerçekleştirilmiştir. Covid-19 Pandemi döneminde Zoom uygulaması üzerinden gerçekleşen panelde, panelistlerin sunumunun ardından katılımcıların soru ve görüşlerine yer verilmiş ve program tamamlanmıştır.

Güncel kentsel gelişmelere yönelik alanyazında birçok yeni çalışma bulunmaktadır. Yaşlı dostu kent, yavaş yemek hareketi, sığınmacıların kentsel yaşam deneyimleri ve kent kültürü gibi konuların kuramsal boyutlarının açıklanmasının yanında çeşitli araştırma yöntemleriyle örnekler eşliğinde ele alınması da oldukça önemlidir. Bu kapsamda panelde, günümüz kentlerini yakından ilgilendiren dört farklı konunun sunumu gerçekleştirilmiştir. Ayrıca panelde yapılan sunumlar birleştirilmiş ve Panel Sunumları başlığı ile yayımlanmıştır.

Panelistlerimize ve katılımcılara teşekkür ederiz.

Kaan AKMAN
Ankara, 2020.

GÜNCEL KENT ÇALIŞMALARI PANELİ

15.09.2020 SALI

ZOOM TOPLANTI ID: 621 174 2857

SAAT: 20.30

ŞİFRE: 07082018

MODERATÖR

Kaan AKMAN

Akademik Düşünce Enstitüsü
Genel Sekreteri

Yaşlı Dostu Kent: Çanakkale Örneği

Gizem Buket YILDIZAK

Türkiye'nin İlk Slow Food (Yavaş Yemek) Köyü: Germiyan Örneği

Şerife Ömür BACAĞOĞLU

Sığınmacı Kadınların Kamplardaki Deneyimleri: Hatay Örneği

Didem ÇELİK

Kent Kültürü Bağlamında Fatih ve Beşiktaş Karşılaştırması

Sezin IŞIKLI

AKADEMİK DÜŞÜNCE
ENSTİTÜSÜ

0 (850) 305 10 75
akademikdusunce.org.tr

KALE MAH, CEPHANE SK,
5/21, İLKADIM / SAMSUN

BELEDİYELERİN YAŞLI DOSTU KENT UYGULAMALARININ DEĞERLENDİRİLMESİ: ÇANAKKALE BELEDİYESİ ÖRNEĞİ

HAZIRLAYAN

GİZEM BUKET YILDIZAK

SUNUM PLANI

- ARAŞTIRMANIN KONUSU
- ARAŞTIRMANIN AMACI VE SORULARI
- ARAŞTIRMANIN VERİ TOPLAMA VE İŞLEME ARAÇLARI
- YAŞLI DOSTU KENTE YÖNELİK KURAMLAR
- YAŞLI DOSTU KENTE YÖNELİK KAVRAMLAR
- DÜNYADA YAŞLI NÜFUS
- DÜNYA GENELİNDE YAŞLI DOSTU KENT UYGULAMALARINDAN ÖRNEKLER
- TÜRKİYE’DE YAŞLI NÜFUS
- TÜRKİYE GENELİNDE YAŞLI DOSTU KENT UYGULAMALARINDAN ÖRNEKLER
- ÇANAKKALE KENTİNDE YAŞLI NÜFUS
- ÇANAKKALE BELEDİYESİ’NİN YAŞLI DOSTU KENTE YÖNELİK UYGULAMALARI
- ÇANAKKALE BELEDİYESİ’NİN YAŞLI DOSTU KENT UYGULAMALARININ DEĞERLENDİRİLMESİNE YÖNELİK ALAN ARAŞTIRMASI

BİRİNCİ BÖLÜM
YAŞLI DOSTU KENTE YÖNELİK
KURAMSAL ÇERÇEVE VE
KAVRAMSAL
TANIMLAMALAR

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
ÇANAKKALE KENTİNDE
YAŞLILIK VE ÇANAKKALE
BELEDİYESİ'NİN YAŞLI DOSTU
KENTE YÖNELİK
UYGULAMALARI

SONUÇ

İKİNCİ BÖLÜM
DÜNYADA VE TÜRKİYE'DE
YAŞLILIK VE YAŞLI DOSTU
KENT UYGULAMALARI

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
ÇANAKKALE BELEDİYESİ'NİN
YAŞLI DOSTU KENT
UYGULAMALARININ
DEĞERLENDİRİLMESİNE
YÖNELİK ALAN ARAŞTIRMASI

ARAşTIRMANIN KONUSU VE ÖNEMİ

Türkiye'nin en yaşlı kentlerinden birisi olan Çanakkale'de, en fazla yaşlı nüfusa sahip Merkez ilçe sınırları içerisinde halka hizmet sunan Çanakkale Belediyesi'nin, yaşlı dostu kente yönelik ne tür uygulamalar geliştirdiği ve var olan uygulamaların yeterliliklerinin saptanabilmesi araştırmanın konusunu oluşturmaktadır.

Alanyazında Çanakkale kentinde yaşlı bireyleri sosyal boyutları ile ele alan ya da yaşlı dostu kent olma durumunu analiz eden ve öneriler sunan kapsamlı bir çalışma yapılmadığı görölmüştür. Bu çalışmanın yaşlı dostu kente yönelik örnek bir çalışma olması ve farkındalık yaratması beklenmekte bu da çalışmanın önemini ortaya koymaktadır.

ARAşTIRMANIN AMACI VE SORULARI

Çanakkale Belediyesi'nin yaşlı dostu kent uygulamalarının değerlendirilmesi, varsa eksikliklerinin saptanması ve bu eksikliklerin giderilmesine yönelik dünyadaki başarılı örnekler esas alınarak uygulanabilir öneriler sunulması araştırmanın **amacı** olarak belirlenmiştir.

- Çanakkale Belediyesi'nin yaşlı bireylere yönelik geliştirdiği hizmetler, yaşlı bireylerin aktif yaşlanması açısından yeterli mi?
- Çanakkale Belediyesi yaşlı dostu bir kent olabilmenin gereklerini istenilen düzeyde yerine getirebiliyor mu?
- Çanakkale Belediyesi'nin hizmet sınırları içerisindeki alanlar yaşlı bireyler açısından yeterince güvenli mi?
- Çanakkale Belediyesi yaşlı bireylerin kendilerini geliştirebilmeleri için projeler üretiyor mu?
- Çanakkale Belediyesi'nin yaşlı bireylere sunduğu hizmetlerde öncelikler nelerdir?

ARAŞTIRMANIN VERİ TOPLAMA VE İŞLEME ARAÇLARI

Konusu yaşlı dostu kent uygulamaları olan araştırmada, konu ile alakalı kapsamlı bilgilere ulaşılabilmesi adına literatür taraması yapılarak;

- Yaşlanma, yaşlı dostu kent, yaşlılık sosyolojisi, kent sosyolojisi, kentleşme, kentli hakları ile ilgili; kitaplar, makaleler, raporlar, tezler ve dergiler,
- Çanakkale Belediyesi tarafından 2006-2024 yılları arasında hazırlanmış olan stratejik planlardaki yaşlı bireylere yönelik uygulama hedefleri,
- Çanakkale Belediyesi tarafından 2008-2019 yılları arasında hazırlanmış olan faaliyet raporlarında, yaşlı bireylere yönelik gerçekleştirilen uygulamalar,
- Yaşlanma ve yaşlı bireylerin sorunlarına yönelik yapılan ulusal ve uluslararası antlaşmalar, sosyal yardım ve hizmet uygulamaları,
- Anayasa, Büyükşehir Belediyesi ve Belediye Kanunları, yaşlı bireylere yönelik ibareler içeren ilgili kanun ve yönetmelikler incelenmiştir.

Bunun yanı sıra konu ile alakalı olarak alan araştırması ile yüz yüze görüşmeler yapılmış; elde edilen veriler, nitel veri analiz programı MAXQDA 2018’de işlenerek analiz edilmiştir.

YAŞLI DOSTU KENTE YÖNELİK KURAMSAL ÇERÇEVE VE KAVRAMSAL TANIMLAMALAR

Yaşlı Dostu Kente Yönelik Kuramlar

YAŞLANMA KURAMLARI

Süreklilik Kuramı

Yaşlı bireylerdeki kişisel farklılıkları da dikkate alarak, yaşlı bireylerin orta yaş dönemi alışkanlıklarının devam ettirilebileceğini, bu sayede aktif ve sağlıklı yaşlanılabileceğini vurgulamaktadır.

Yaşamdan Geri Çekilme Kuramı

Aktivite Kuramı

Modernleşme Kuramı

Rol Kaybetme Kuramı

Sembolik Etkileşimcilik Kuramı

Çatışmacı Yaşlanma Kuramı

KENT KURAMLARI

Avrupa'da Kent Kuramları

Amerika'da Kent Kuramları

Çağdaş Kent Kuramları

Manuel Castells

David Harvey

Henri Lefebvre

Kentlere ekonomik temelli yaklaşmanın yanı sıra sorunlar temelinde yaklaşmış, kentsel sorunların nasıl üretildiği ile ilgilenmiştir

Yaşlı Dostu Kente Yönelik Kavramlar

Yaşlılık:

Bireylerin yaşadığı çevreye adaptasyon yeteneklerinin yavaş yavaş azalmaya başladığı bir dönem olarak tanımlamaktadır.

Yaşlanma:

Yaşlanma, insanların yaşlarının ve yaşamsal deneyimlerinin artmasıyla karakterize olan ve yaşamlarının ileri safhalarına doğru ilerledikçe farklılaşan bir sürecin onların biyolojik, sosyal ve psikolojik fonksiyonlarında ortaya çıkarmış olduğu değişiklikler olarak tanımlanmaktadır.

Aktif Yaşlanma:

İnsanların yaşlanma sürecinde, yaşam kalitelerini iyileştirmek üzere; sağlık, katılım ve güvenlik açısından sunulan fırsatların optimize edilmesidir.

Kent:

Kent toplumsal, siyasal, yönetsel ve ekonomik alanların bütün vatandaşlar için var olduğu yaşam alanıdır. Kent kavramı; kentli insanı çevreleyen ve ondan etkilenen tüm boyutları içermektedir.

Yaşlı Dostu Kent:

Yaşlıların rahat bir biçimde toplumun diğer kesimleriyle birlikte uyumlu bir hayat sürdürebilecekleri ortam ve imkanların sağlandığı, temiz, güvenli, yaşanabilir ve sürdürülebilir kentsel çevreyi ifade etmektedir.

YAŞLI DOSTU KENT KAVRAMI NASIL ORTAYA ÇIKTI?

“Yaşlı Dostu Kent”, 2006 yılında kabul edilen Yaşlı Dostu Çevreler Programı çerçevesinde toplumlarda aktif ve sağlıklı yaşlanmayı sağlayabilmek için çevresel ve sosyal faktörlerin değerlendirildiği ve DSÖ tarafından organize edilen uluslar arası bir çabadır.

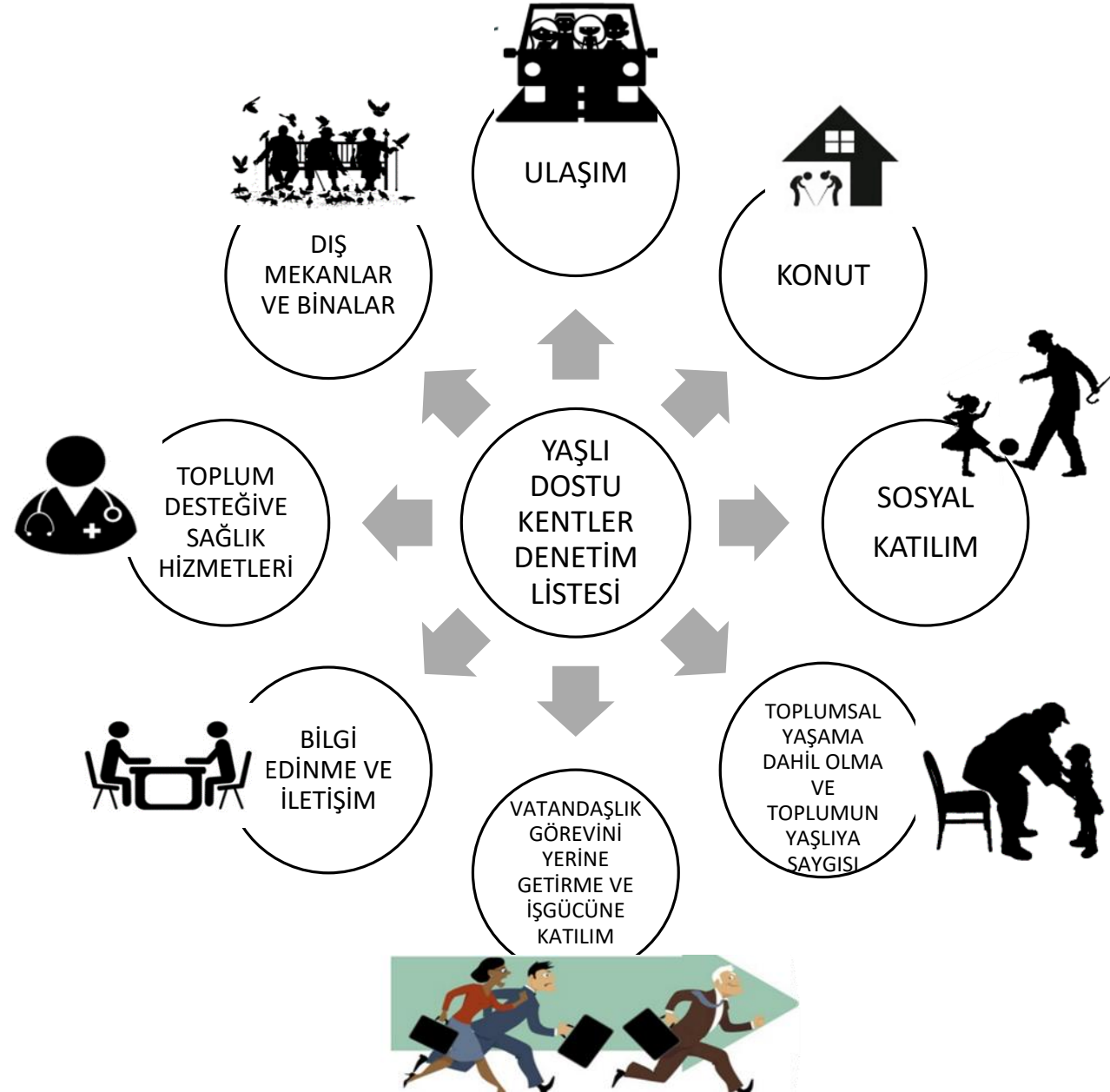
“Yaşlı Dostu Kent” kavramının ortaya çıkış sebepleri;

- Dünya nüfusu içinde 65 yaş ve üzeri yaşlı nüfus oranlarının artış göstermesi,
- Artan yaşlı nüfus ile birlikte bugün ve gelecekte; işgücünde azalma, işgücü verimliliğinde düşüş, sağlık harcamalarında artış vb. birçok soruna neden olacağının düşünülmesi,
- Yaşlı bireyleri yalnızlığa mahkum etmeden onları hem topluma hem de ekonomiye kazandırmak istenilmesidir.

Yaşlanma ile İlgili Yapılan Çalışmalar

- 1982 • Birleşmiş Milletler (Viyana) – Dünya Yaşlanma Toplantısı
- 1990 • BM 14 Aralık 1990 tarihli Genel Kurulu'nda 1 Ekim'i "Uluslararası Yaşlılar Günü" ilan etmiştir.
- 1991 • BM; bağımsızlık, katılım, özen, kendini gerçekleştirme, saygınlık gibi yaşlı bireylere çeşitli haklar atfeden "Birleşmiş Milletler Yaşlı İlkelerini" kabul etmiştir
- 1995 • Dünya Sağlık Örgütü – Yaşlanma ve Sağlık Programı
- 1997 • Yaşlanma ve Yaşlılar Ulusal Konseyi
- 2002 • Birleşmiş Milletler (Madrid) – 2.Dünya Yaşlanma Toplantısı
- 2006 • Dünya Sağlık Örgütü – Küresel Yaşlı Dostu Kentler Rehberi (23 ülke ve 33 kentin katılımıyla)
- 2010 • Dünya Sağlık Örgütü – Yaşlı Dostu Kentler Küresel Ağı

YAŞLI DOSTU KENTLER DENETİM LİSTESİ

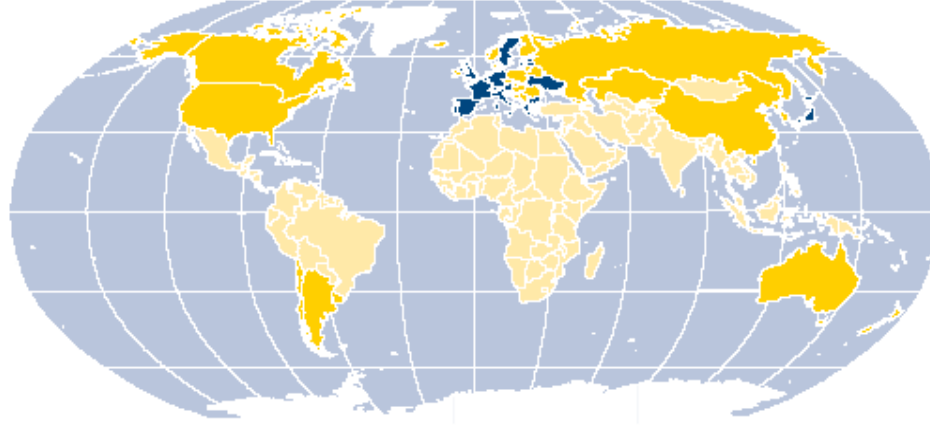

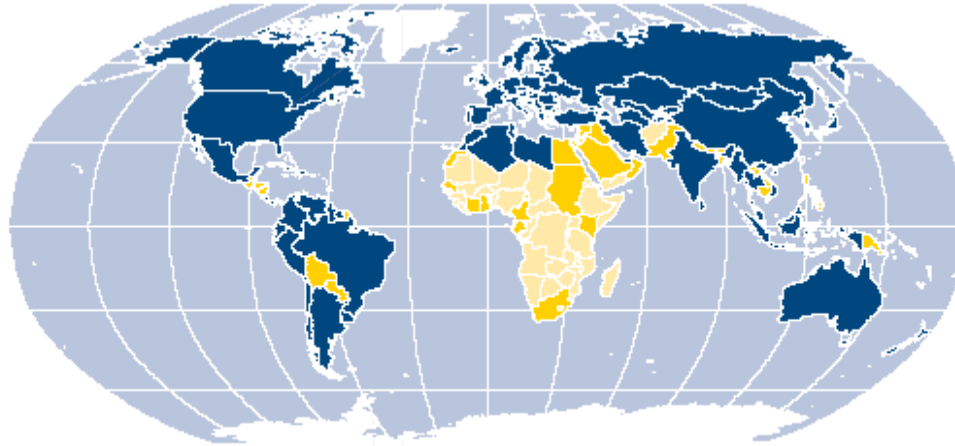
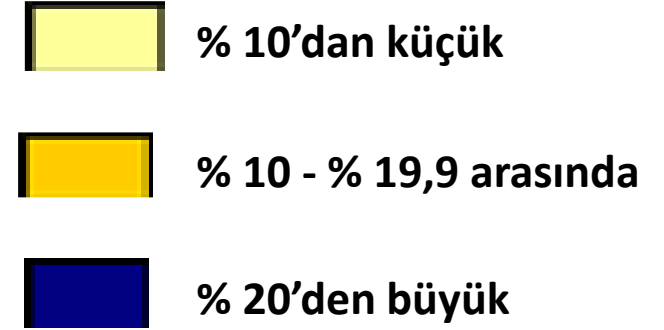
DÜNYADA YAŞLI NÜFUS VE YAŞLI DOSTU KENT UYGULAMALARI

DÜNYA GENELİNDE YAŞLI NÜFUS

Dünya nüfusunun yaklaşık 704 milyonunu (%9,3) 65 yaş ve üzeri yaşlı bireyler oluşturmaktadır

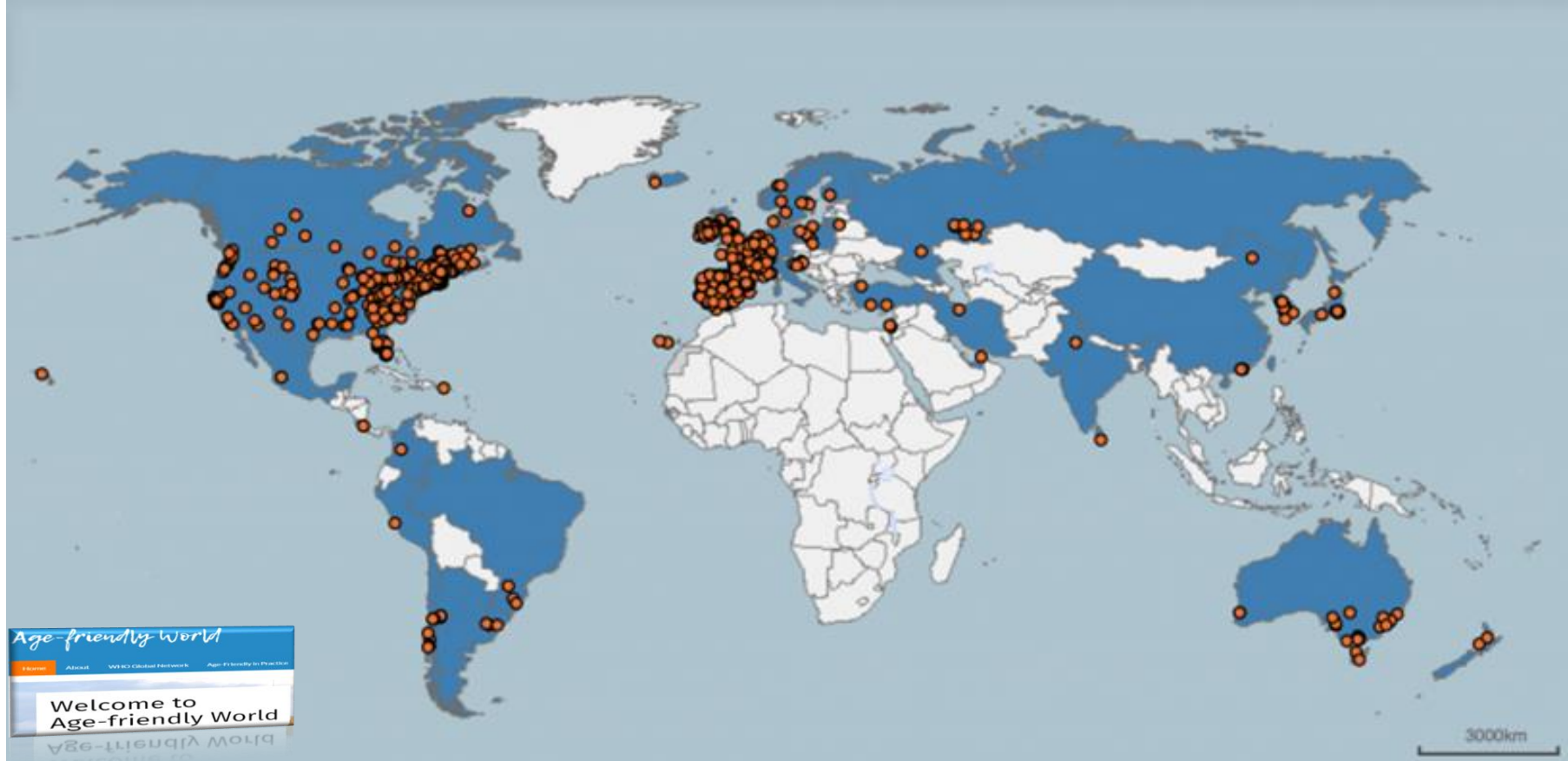

2000 Yılı itibarı ile

2050 Yılı itibarı ile

DÜNYA GENELİNDEKİ YAŞLI DOSTU KENT UYGULAMALARINDAN ÖRNEKLER

1. JAPONYA

Kamakura Kenti Gümüş İnsan Kaynakları Merkezi

Tochikubo Alışveriş Kulübü (Hadano)

Japonya...

Aktif Yaşlıları Ödül Puanlarıyla Destekleme (Odawara)

2. İTALYA

Sivil Büyükanne ve Büyükbaba Projesi – İmperia

Imperia, in servizio i nuovi "Nonni Civici"

11-02-2020

Hanno “preso servizio” i nuovi Nonni Civici della Città di Imperia. Si tratta di nove volontari della Terza Età, cinque donne e quattro uomini, che si occuperanno di attività di vigilanza presso le scuole cittadine, gli attraversamenti pedonali e le aree gioco attrezzate. Nelle scorse ore sono state consegnate loro le pettorine di riconoscimento e la tessera d'onore per

la partecipazione alle attività del Centro Carpe Diem.

L'iniziativa, voluta dall'Amministrazione guidata dal sindaco Claudio Scajola, fa parte di un più ampio progetto volto a promuovere azioni orientate all'invecchiamento attivo e al sostegno alle fragilità degli anziani.

“Svolgeranno una attività di servizio civico diretto sia a favore dei minori che della cittadinanza presso le aree con maggior frequenza di bambini e famiglie. Si tratta di un'iniziativa utile a rafforzare i legami di comunità: chi è più avanti con l'età si mette a disposizione di chi è più piccolo. A tutti loro rinnovo i più sentiti ringraziamenti e gli auguro un buon inizio per l'attività che andranno a svolgere”, commenta l'assessore alle Politiche Sociali, Luca Volpe.

3. İSVEÇ

Digital Home Care (Dijital Evde Bakım)

Future Developers (Gelecekteki Geliştiriciler)

İsveç...

Yaşlı Ombudsmanı

Helena Bjurbäck, ny äldreombudsman i Göteborgs stad. Foto: MATHIAS BERGELD/BILDBYRÅN

Äldreombudsmannen samverkar med olika myndigheter, kommunala pensionärsrådet och frivilliga organisationer för att lyfta frågor som är viktiga för äldre. Äldreombudsmannen arbetar också tillsammans med det prioriterade området äldrevänlig kommun för att göra Uppsala till en bra plats för äldre att leva och bo i.

Äldreombudsman för Uppsala kommun är idag Helene Stenlund.

4. BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ (Sharjah Emirliği)

Yaşlı Dostu Konut (Age Friendly Housing)

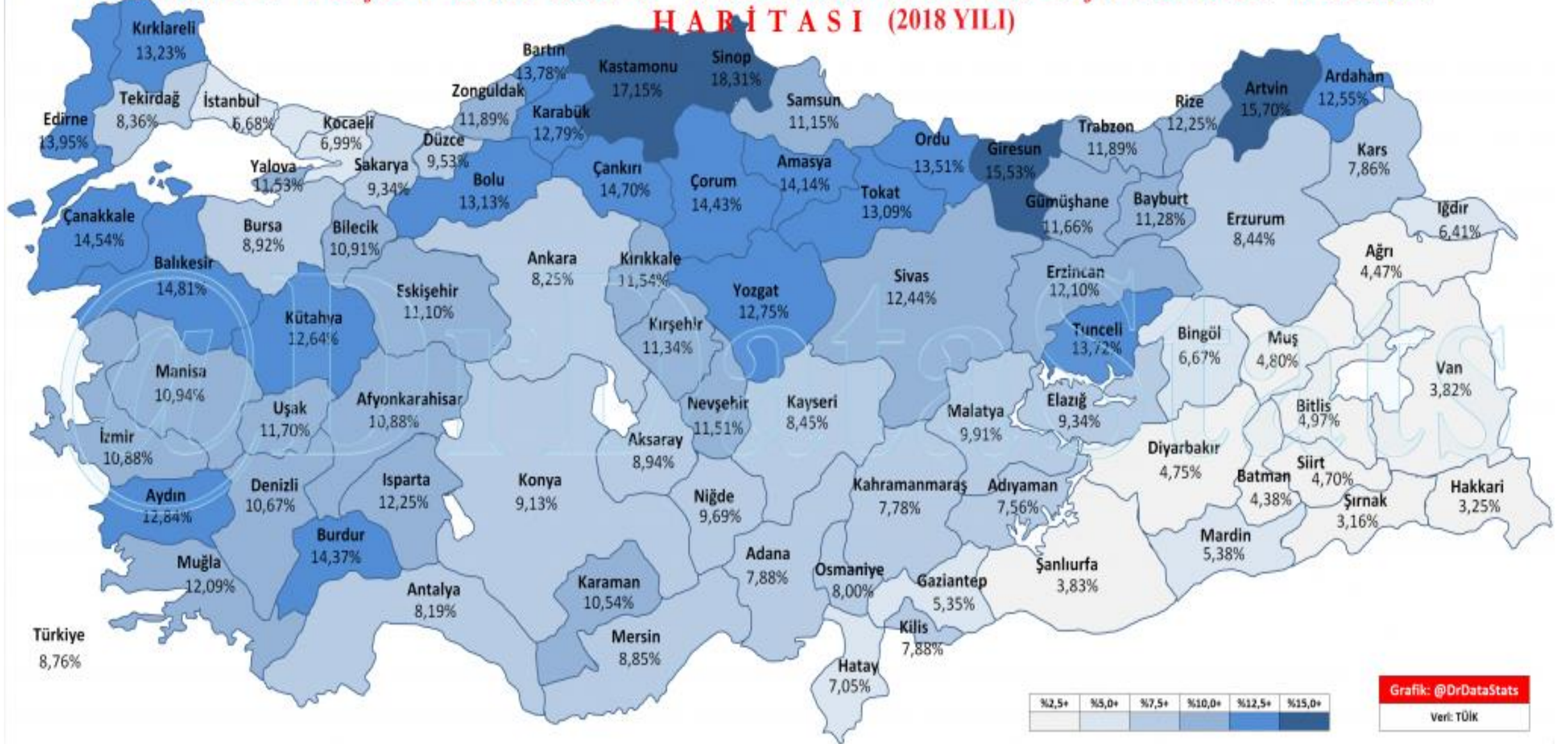
Mobil Tıp Merkezi (Mobil Medical Center)

TÜRKİYE'DE YAŞLI NÜFUS VE YAŞLI DOSTU KENT UYGULAMALARI

TÜRKİYE YAŞLI NÜFUSUN TOPLAM NÜFUS İÇİNDEKİ ORANI HARİTASI (2018 YILI)

Türkiye’de En Yüksek Yaşlı Nüfus Oranına Sahip Kentler
(% 15 ve Üzeri Yaşlı Nüfus Oranına Sahip Olan Kentler)

	Yaşlı Nüfus			Yaşlı Nüfusun Toplam Nüfus İçindeki Oranı (%)		
Kent	Toplam	Kadın	Erkek	Toplam	Kadın	Erkek
Artvin	27.692	15.466	12.226	16,2	18,2	14,2
Balıkesir	186.472	101.832	84.640	15,2	16,6	13,8
Çanakkale	81.231	44.496	36.735	15,0	16,5	13,5
Çankırı	31.628	17.403	14.225	16,2	17,9	14,4
Çorum	79.839	44.234	35.605	15,0	16,5	13,5
Giresun	72.298	41.129	31.169	16,1	18,3	14,0
Kastamonu	67.027	37.374	29.653	17,7	19,7	15,7
Sinop	41.074	22.237	18.837	18,8	20,3	17,3

TÜRKİYE GENELİNDE YAŞLI DOSTU KENT UYGULAMALARINDAN ÖRNEKLER

Global Network for Age-friendly Cities and Communities

1. Antalya - Muratpaşa Belediyesi

Yaşlı Evleri

Antalya - Muratpaşa Belediyesi...

Yaşlılar Konseyi

Muratpaşa Belediyesi'nin demokrasi ve katılımcılığı esas alan bir kent yaşamını inşaat etmek için Türkiye'de bir ilki gerçekleştirerek kurduğu Yaşlı Meclisi ilk toplantısını yaptı. 60 üyeden oluşan mecliste başkanlık ve çalışma gruplarına üye seçimleri yapıldı.

Muratpaşa Belediyesi'nin 60 yaş ve üstü Muratpaşa sakinlerinin yaşadığı kent hakkında söz sahibi olmasını sağlayacak Yaşlı Meclisi ilk toplantısını belediye kültür salonunda gerçekleştirdi. Aynı zamanda Türkiye'de bir ilk olan Yaşlı Meclisi, ilk toplantısında başkan, başkan yardımcılarını ve çalışma gruplarına üye seçimini gerçekleştirdi.

2. İstanbul – Kadıköy Belediyesi

Alzheimer Merkezi

İstanbul – Kadıköy Belediyesi...

Sosyal Yaşam Evi

Kadıköy'de 65 yaş üstü yurttaşlar "artık bizden geçti" demiyor. Dans ediyor, dil öğreniyor, spor yapıyor. Kadıköy Belediyesi Sosyal Yaşam Evi üyelerinin tüm günü dolu dolu geçiyor.

Kişisel gelişim kurslarının en fazla ilgi görenlerinden bir tanesi ise dans. Pazartesi ve perşembe günleri Sosyal Yaşam Evi'nde dans günü. Salsa'dan Çaç'a Latin dansları öğrenen kıdemli Kadıköylüler pazartesi ve Perşembe günlerini ipe çektiklerini söylüyor.

3. İstanbul – Beşiktaş Belediyesi

Sosyal Alarm

Selver Beceren (83 Yaşında)

Selver Beceren (83 Yaşında)

Bu proje çok güzel. Bizimle alâkadar olmak kötü bir şey mi? Allah razı olsun belediyemizden ki düşündü bizi. Ben yaşlıyım, hastayım ve hiçbir yere gidemiyorum. Günüm genelde evde geçiyor, yatıyorum. Ocağa bir şey koyuyorum unutuyorum. Allah muhafaza büyük zararlar verir. Ben bu düşünceden çok memnun kaldım. Şimdi sağlık hizmetlerinden yararlanacağım. Yemek yapamıyorum, dışarıdan bir şey de alamıyorum. Yemeğim de gelecek. Şimdi kendimi güvende hissedeceğim.

Adviye Atamtürk (89 Yaşında)

Adviye Atamtürk (89 Yaşında)

Şaşırdım ilk duyduğumda. Bir rüyadayım sanki. “Ne kadar candan” dedim. Anlatamam bunu size. Bu bambaşka bir duygu. İnsan kimi zaman en yakınından neler görüyor? Şimdi bu bir mucize gibi. Başkan İsmail Bey’e çok teşekkür ediyorum. Çok güzel bir şey düşünmüş. O kadar memnunum ki o kadar olur işte. İlk defa böyle bir hizmetle karşılaşıyorum. Çok memnunum.

İstanbul – Beşiktaş Belediyesi...

Yaşam Evleri

Etiler Yaşam Evi

Ulus Yaşam Evi

4. Mersin Büyükşehir Belediyesi

İkinci Bahar Emekli Evi

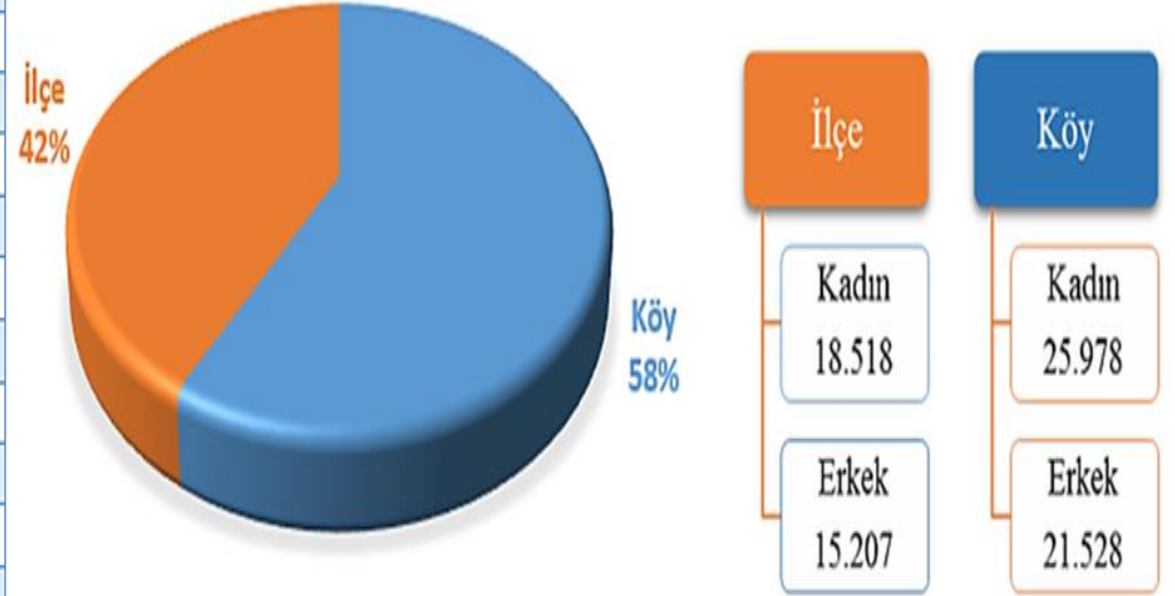

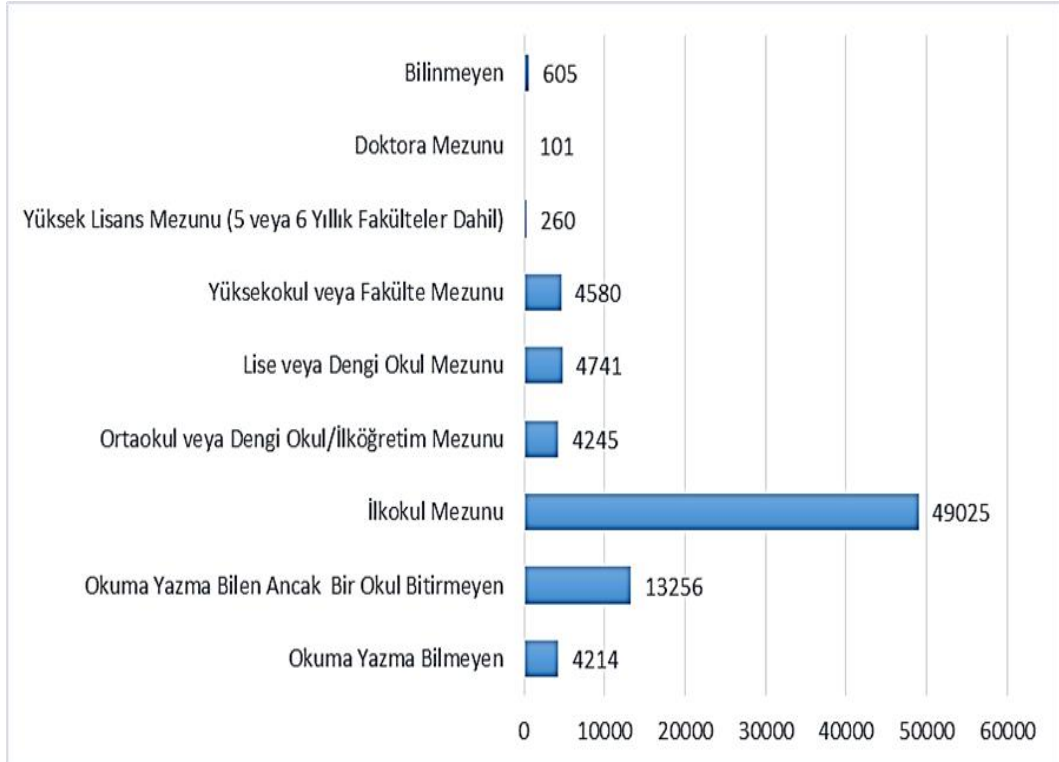
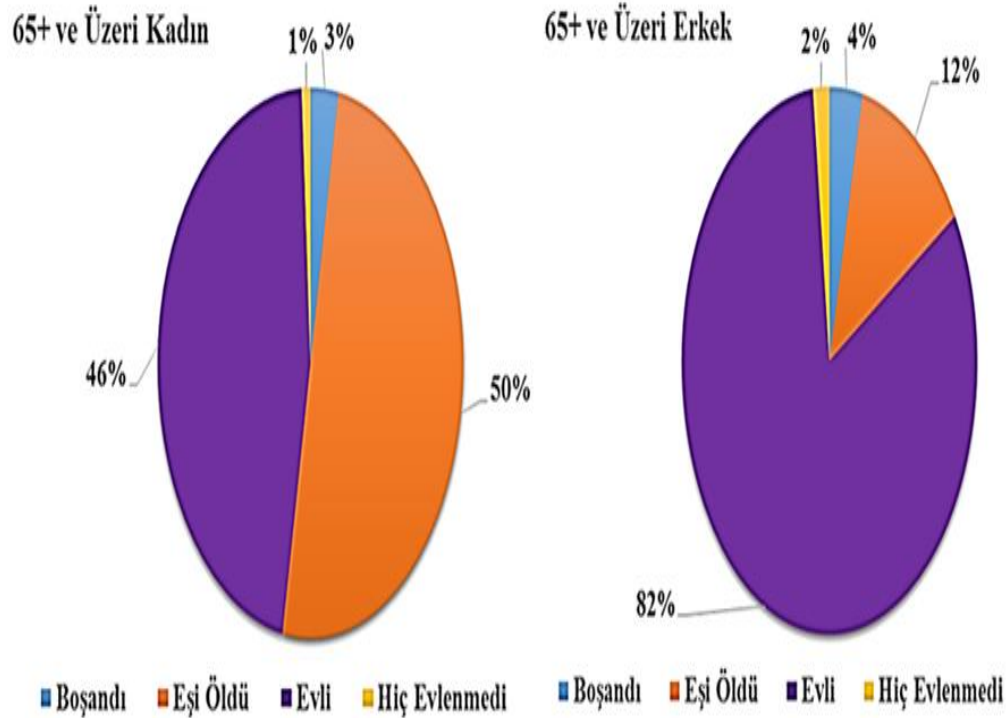
ÇANAKKALE KENTİNDE YAŞLI NÜFUS VE
ÇANAKKALE BELEDİYESİ'NİN YAŞLI DOSTU KENTE
YÖNELİK UYGULAMALARI

ÇANAKKALE’DE YAŞLI BİREYLERİN DEMOGRAFİK GÖRÜNÜMLERİ

İL/İLÇELER	Toplam İl/İlçe Nüfusu	65-69	70-74	75-79	80-84	85-89	90+	Toplam Yaşlı Nüfus	Yaşlı Nüfusun Toplam Nüfus İçindeki Oranı
ÇANAKKALE	542.157	28.173	21.370	14.575	9.758	5.428	1.927	81.231	%15
AYVACIK	33.356	2.270	1.810	1.139	771	451	154	6.595	%19,8
BAYRAMİÇ	29.400	1.866	1.516	1.123	825	470	157	5.957	%20,26
BİGA	90.418	4.698	3.650	2.572	1.712	912	348	13.892	%15,36
BOZCAADA	2.988	181	133	80	64	27	8	493	%16,44
ÇAN	48.461	2.446	1.838	1.449	941	545	205	7.424	%15,31
ECEABAT	8.784	614	470	342	253	142	78	1.899	%21,61
EZİNE	30.660	1.840	1.545	982	659	448	122	5.596	%18,25
GELİBOLU	44.346	2.365	1.753	1.260	746	411	145	6.680	%15,06
GÖKÇEADA	9.440	406	285	201	135	62	30	1.119	%11,85
LAPSEKİ	27.838	1.720	1.423	943	666	344	120	5.216	%18,73
MERKEZ	184.631	7.455	5.244	3.179	1.978	1.141	409	19.406	%10,51
YENİCE	31.835	2.312	1.703	1.305	1.008	475	151	6.954	%21,84

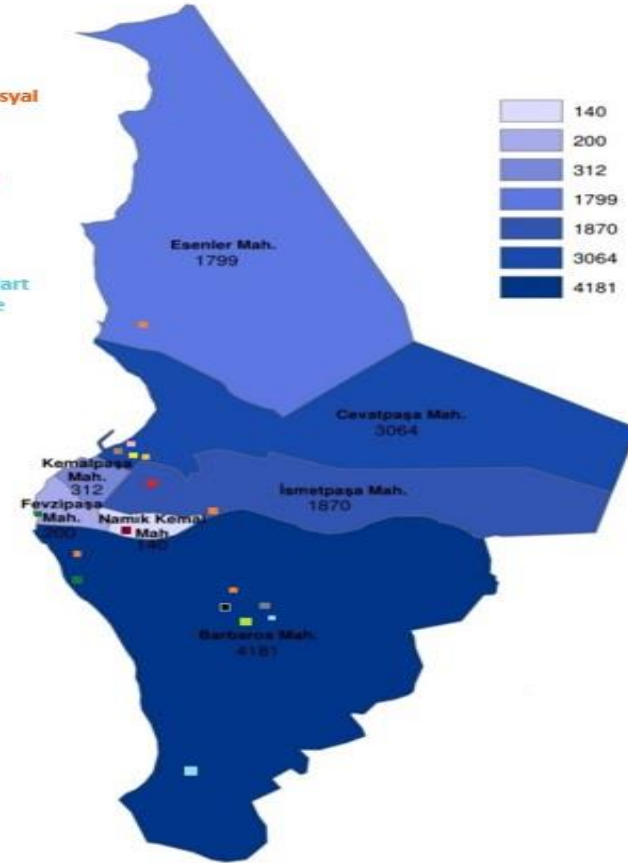
ÇANAKKALE'DE YAŞLI BİREYLERİN DEMOGRAFİK GÖRÜNÜMLERİ...

Çanakkale Belediyesi Hizmet Sınırları İçerisinde Yaşlı Nüfus

Merkez İlçe Mahalleleri	Toplam Nüfus	65+ Toplam Nüfus	65+ Nüfusun Toplam Nüfusa Oranı
Barbaros Mahallesi	55.325	4181	%7,55
Esenler Mahallesi	27.945	1799	%6,43
Cevatpaşa Mahallesi	25.803	3064	%11,87
İsmetpaşa Mahallesi	18.903	1870	%9,89
Fevzipaşa Mahallesi	1979	200	%10,10
Kemalpaşa Mahallesi	1744	312	%17,88
Namık Kemal Mahallesi	1155	140	%12,12

- Devlet Hastanesi
- Valilik
- Belediye Binası ve Sosyal Yaşam Evleri
- Altın Yıllar Yaşam Merkezi
- Türkan Saylan Sosyal Tesisleri
- Tarihi Alanlar
- Havalimanı
- Alışveriş Merkezleri
- Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi ve Kongre Merkezi
- Halk Pazarı
- Halk Bahçesi
- Truva atı

Çanakkale Belediyesi'nin Yaşlı Dostu Kent Uygulamaları

ALTIN YILLAR YAŞAM MERKEZİ

Çanakkale Belediyesi'nin Yaşlı Dostu Kent Uygulamaları...

Evde Bakım ve Destek Hizmetleri

ÇANAKKALE BELEDİYESİ'NİN
YAŞLI DOSTU KENT UYGULAMALARININ
DEĞERLENDİRİLMESİNE YÖNELİK ALAN ARAŞTIRMASI

ÇANAKKALE BELEDİYESİ ALAN ARAŞTIRMASI

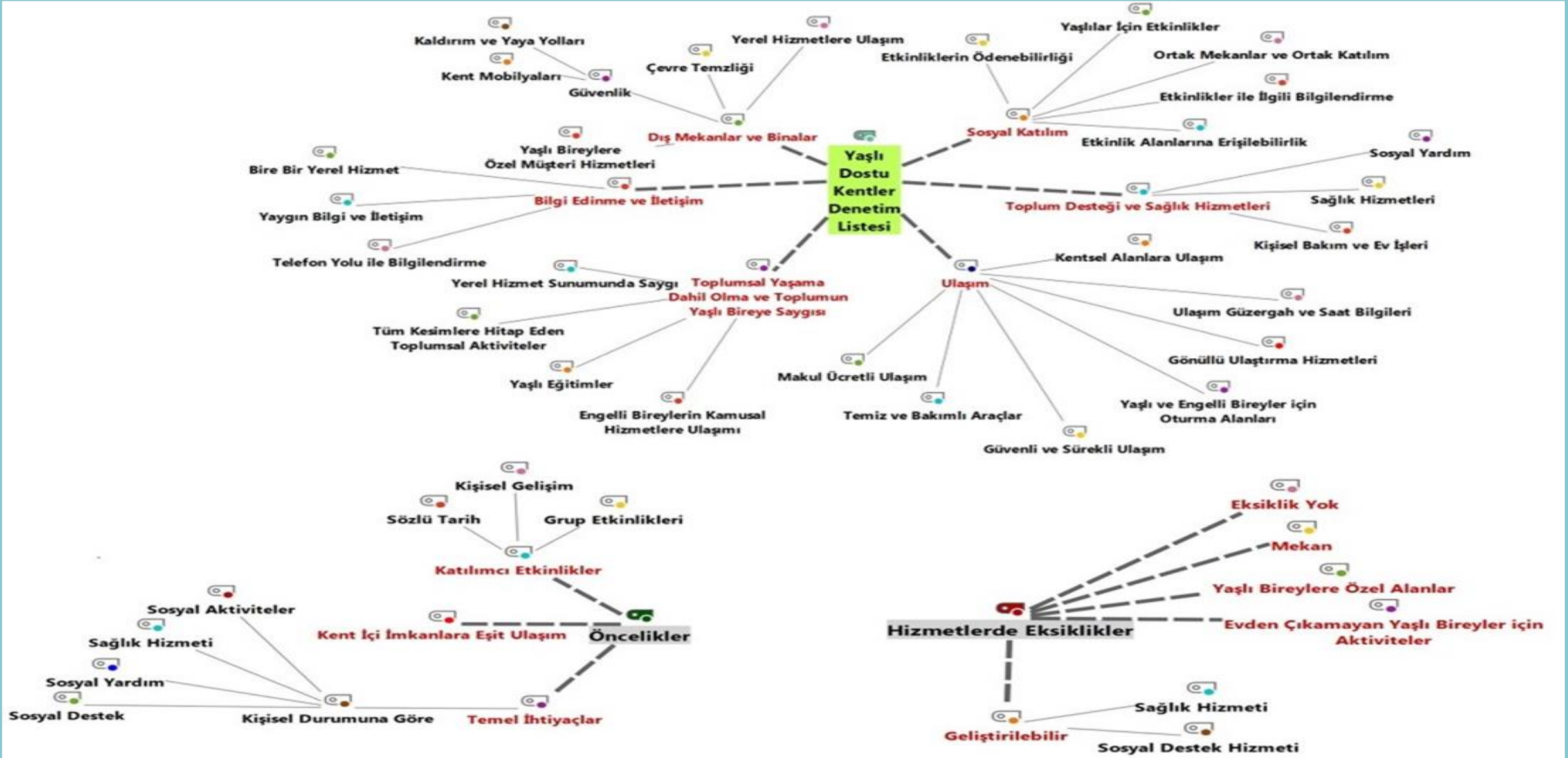
Araştırma kapsamında; gözlem, görüşme, doküman analizi gibi nitel veri toplama yöntemlerinin kullanıldığı, elde edilen sosyal bulguları bağlı olunan çevre ile birlikte değerlendirerek teori oluşturmayı ve ilişkileri incelemeyi amaç edinen, araştırmada sonuca varırken tümevarımdan yararlanan “Nitel Araştırma Yöntemi” kullanılmıştır. Nitel araştırma yöntem ve tekniklerinden ise yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılarak Çanakkale Belediyesi’nin;

- Kültür İşleri Müdürlüğü,
- Mali İşler Müdürlüğü,
- Sosyal Destek Hizmetleri Müdürlüğü,
- Ulaşım Hizmetleri Müdürlüğü,
- İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğü,
- Sağlık İşleri Müdürlüğü,
- Park ve Bahçeler Müdürlüğü,
- İmar ve Şehircilik Müdürlüğü,
- Altın Yıllar Yaşam Merkezi Müdürü ile görüşülmüştür.

Görüşmeler; 29 Nisan 2020 ve 26 Haziran 2020 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir. Görüşme soruları **Yaşlı Dostu Kentler Denetim Listesi Kriterleri** esas alınarak hazırlanmış; görüşme sorularının geçerliliğinin test edilmesi için dört uzman görüşüne başvurulmuştur.

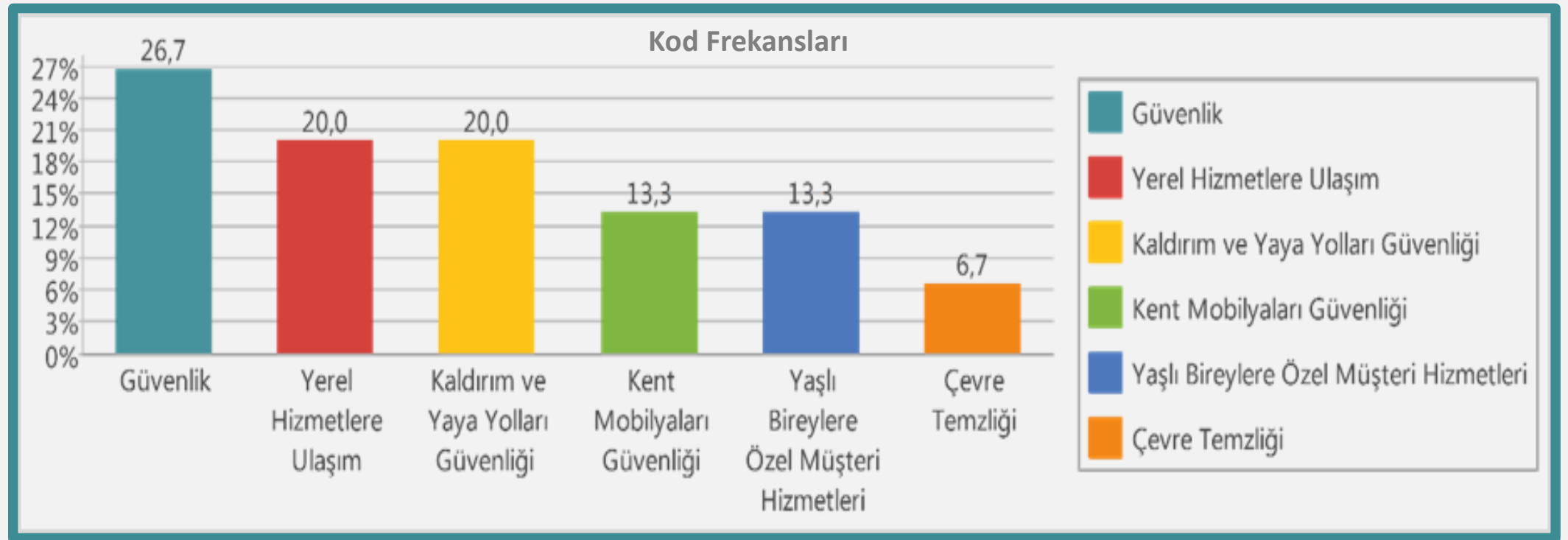

ARAŞTIRMANIN TEMA VE KOD SİSTEMİ

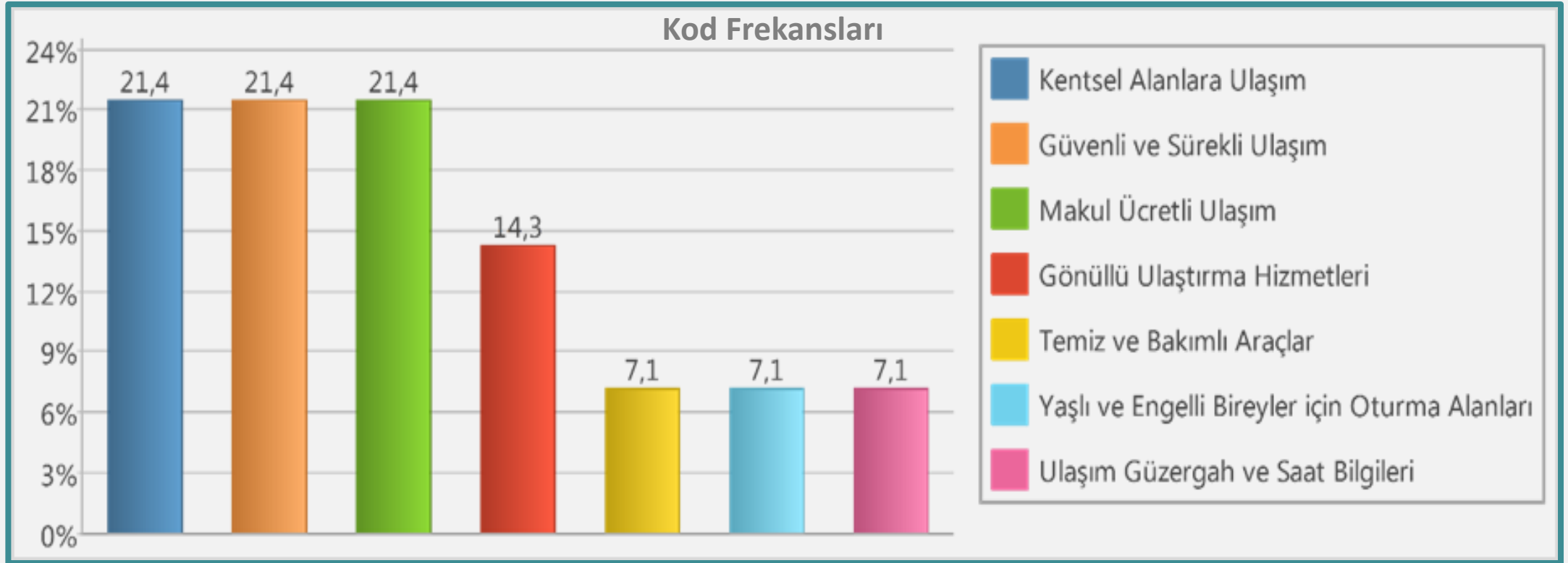
Tema: Yaşlı Dostu Kentler Denetim Listesi

Dış Mekânlar ve Binalar

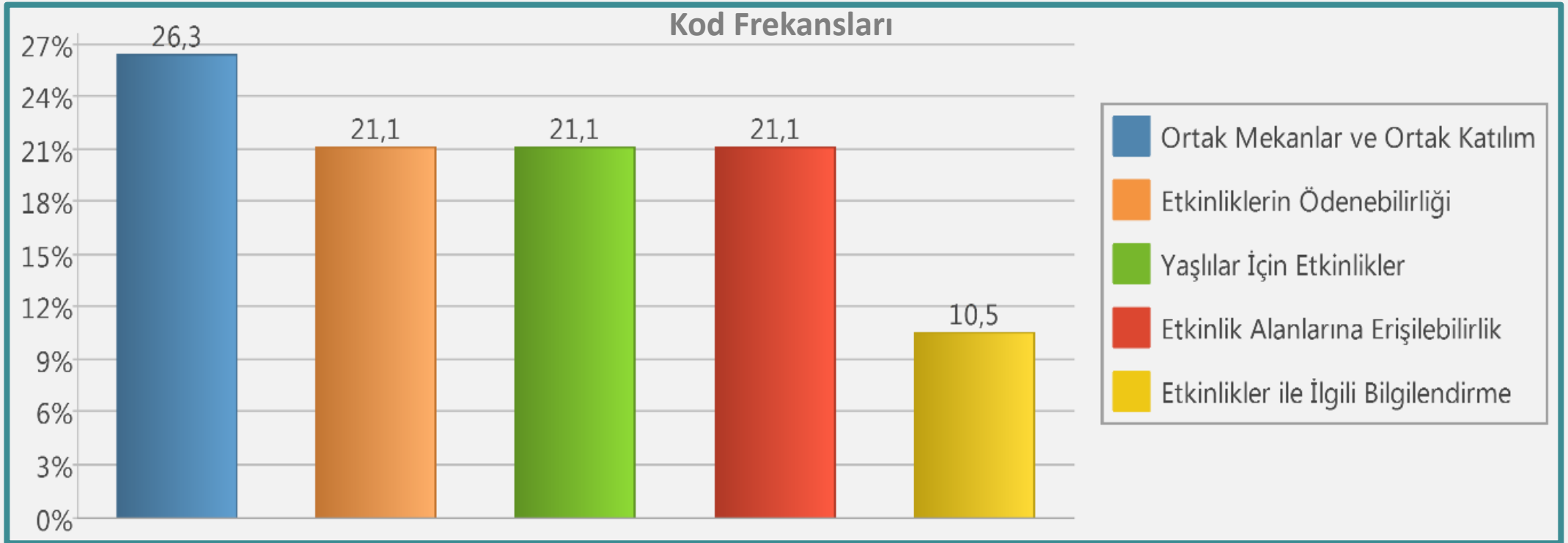
Tema: Yaşlı Dostu Kentler Denetim Listesi...

Ulaşım

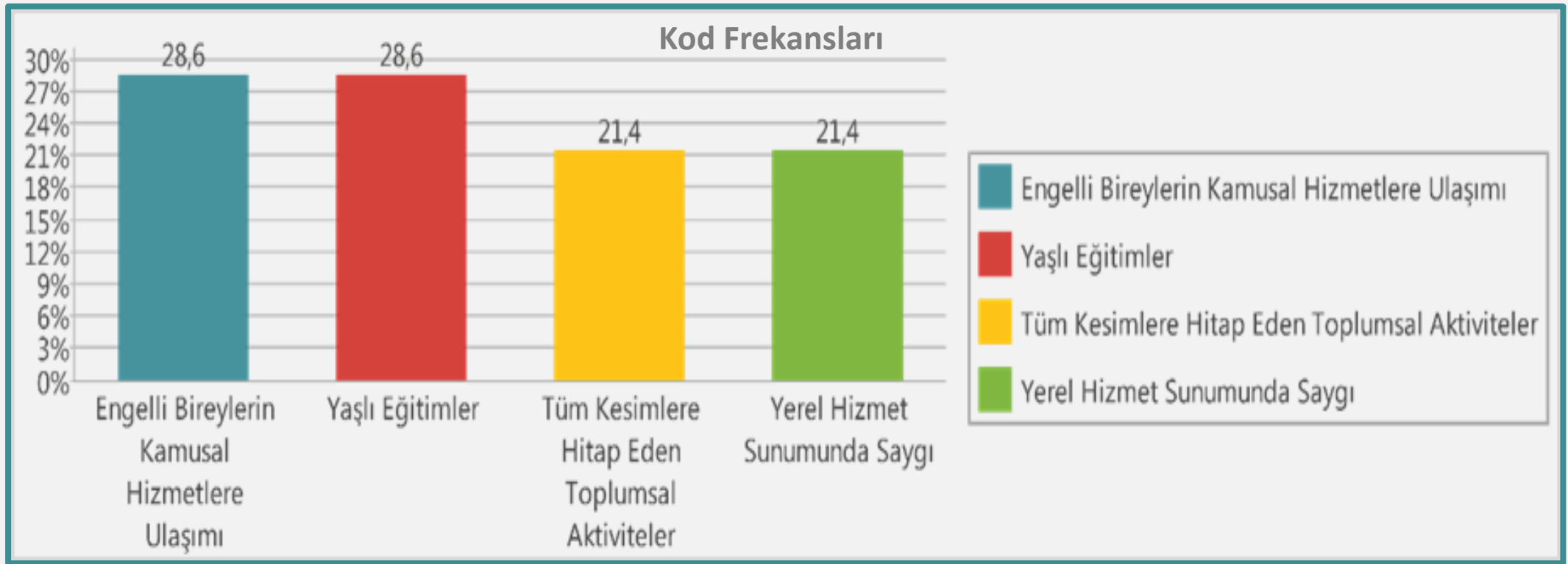
Tema: Yaşlı Dostu Kentler Denetim Listesi...

Sosyal Katılım

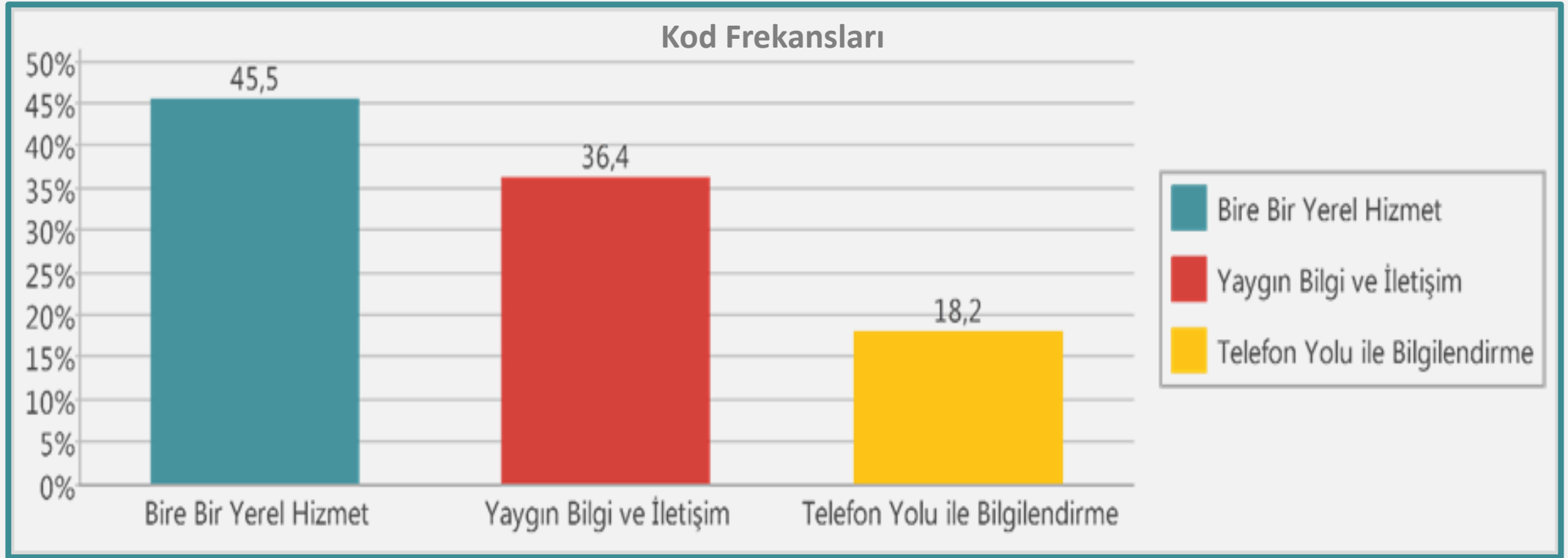
Tema: Yaşlı Dostu Kentler Denetim Listesi...

Toplumsal Yaşama Dâhil Olma ve Toplumun Yaşlıya Saygısı

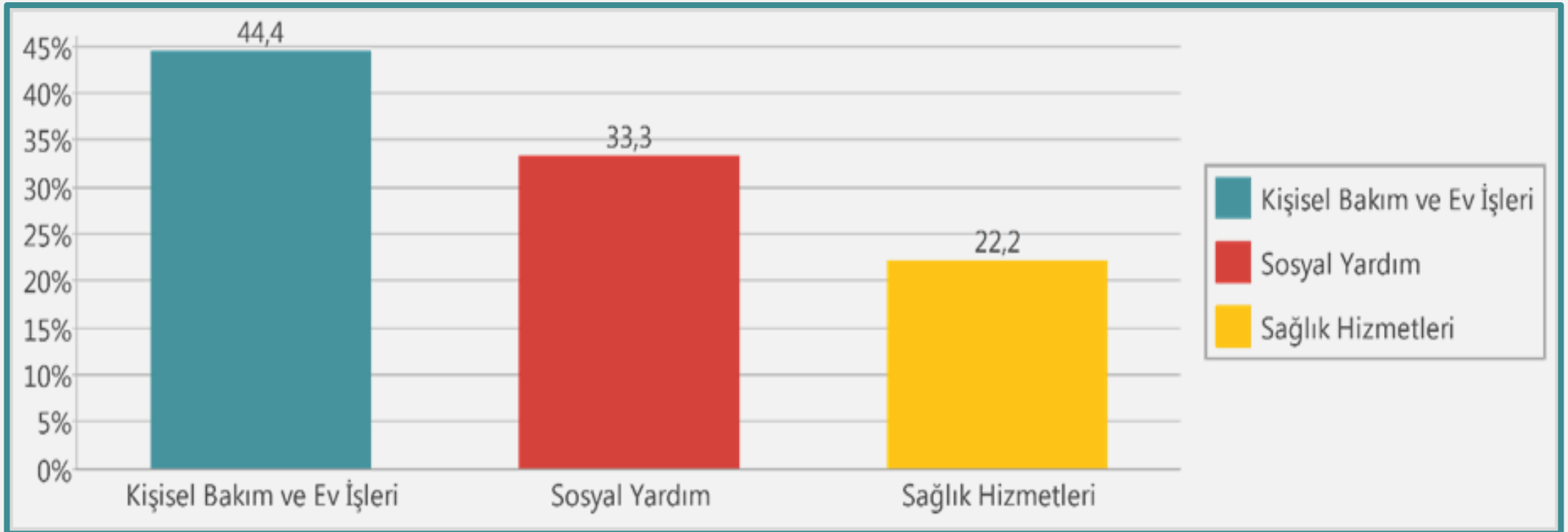
Tema: Yaşlı Dostu Kentler Denetim Listesi...

Bilgi Edinme ve İletişim

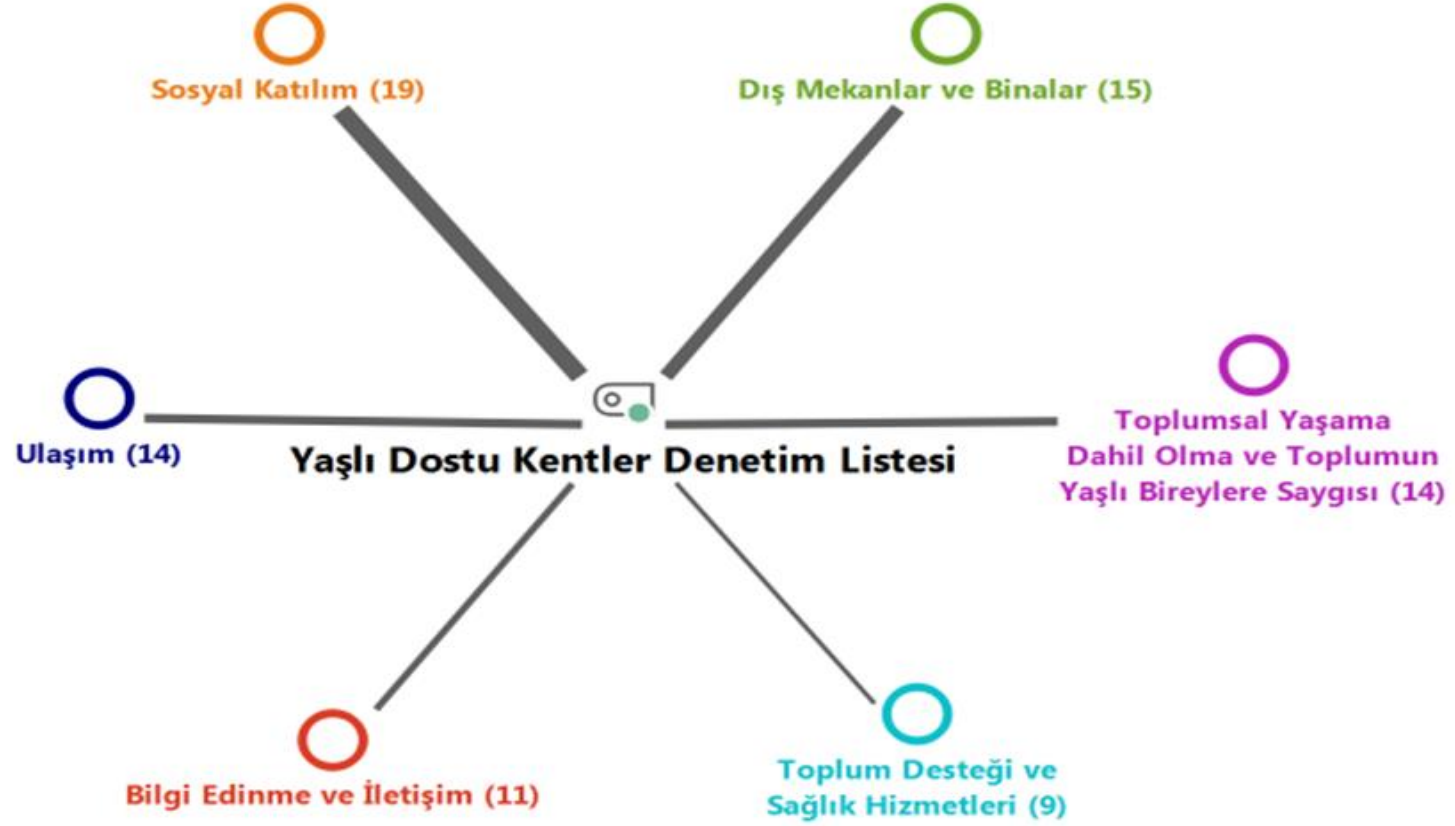
Tema: Yaşlı Dostu Kentler Denetim Listesi...

Toplum Desteği ve Sağlık Hizmetleri

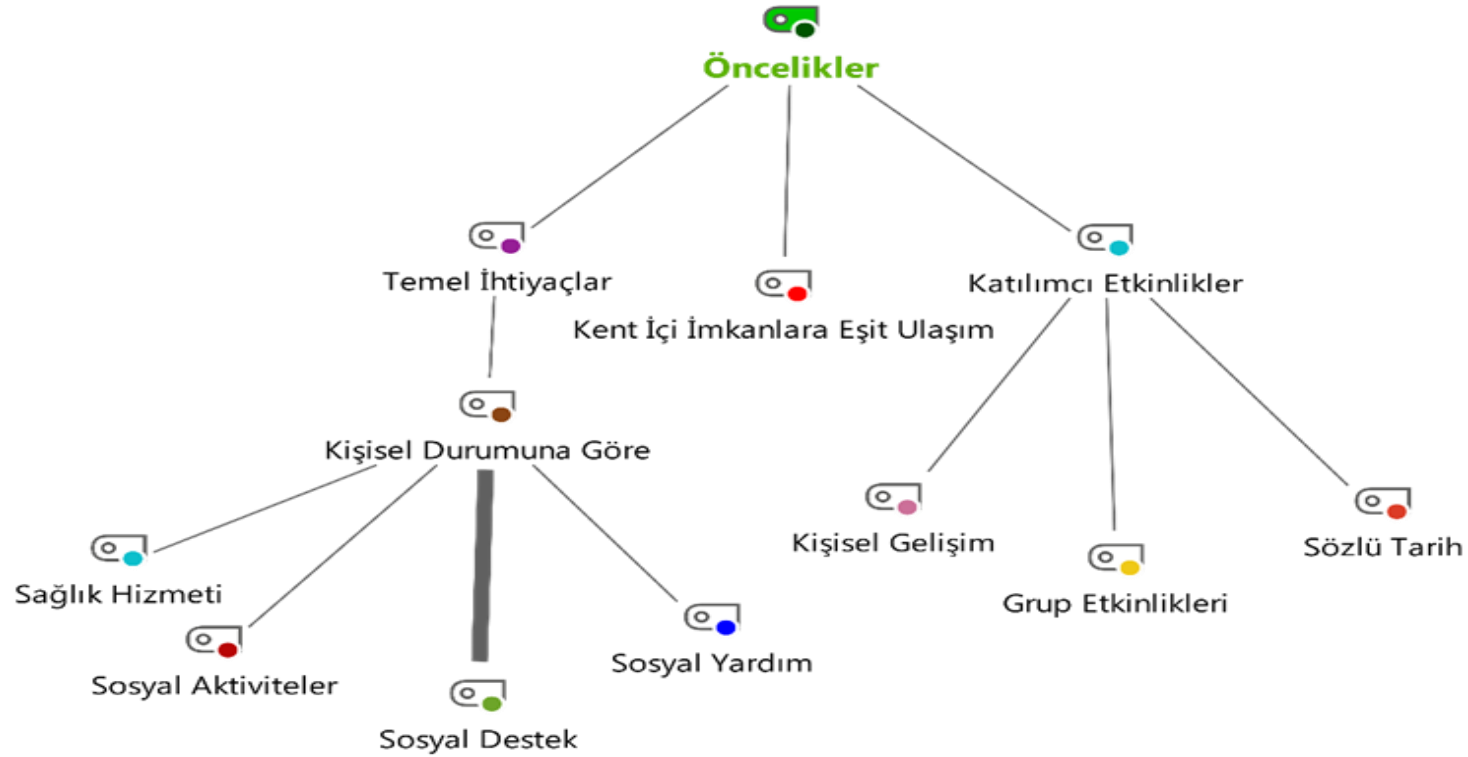
Yaşlı Dostu Kentler Denetim Listesi Teması

Hiyerarşik Kod-Alt Kod Bölümler Modeli

Tema: Yaşlı Bireylere Sunulan Hizmetlerde Öncelikler

Öncelikler Teması Hiyerarşik Kod-Alt Kod Modeli

Tema: Yaşlı Bireylere Sunun Hizmetlerde Eksiklikler

Hizmetlerde Eksiklikler Teması Hiyerarşik Kod-Alt Kod Modeli

SONUÇ

Yaşlı dostu kentler,

- Yaşlı bireyleri toplumsal yaşamdan dışlamayan, yaşlı bireyler için çeşitli fırsatların yaratıldığı,
- Yaşlı bireylerin yalnızlığa mahkum edilmeden sosyalleşebilecekleri uygulamaların tasarlandığı,
- Kentsel hizmetlerin yaşlı bireyler açısından erişilebilir kılındığı,
- Kentte yaşlı bireyler açısından güvensizlik oluşturabilecek her türlü riskin en aza indirildiği,
- Düzenli ve temiz bir çevre yapısının oluşturulduğu uluslararası sistemli bir çabanın yaşlı bireyler açısından önemli sonucudur.

Bu bağlamda tez çalışmasının örnekleme olarak belirlenen Çanakkale Belediyesi'nin yaşlı dostu kent uygulamaları, yaşlı dostu kentler denetim listesi kriterleri temel alınarak kısaca değerlendirildiğinde;

Sonuç...

↓ Düzenli bir çevre yapısına sahip olduğu ancak çevresel temizlik açısından eksikliklerinin olduğu,

↓ Şehir içi ulaşımında özellikle yaşlı bireyler açısından sorunların olduğu, ancak yaşlı bireylerle birlikte diğer kesimlerinde bu sorunlardan etkilendiği,

↓ Belediyenin daha çok yaşlı bireylerin sosyal yönüne ağırlık veren uygulamalarının olduğu ve yaşlı bireylere yönelik sosyal destek hizmetlerini geliştirildiği,

↓ Yaşlı bireyler için konut (yaşlı bakımevi, yaşlı konutu, Alzheimer merkezi vb.) desteklerinin olmadığı,

↓ Yaşlı bireyleri sağlıksal açıdan destekleyecek sağlık hizmetlerinin bulunmadığı,

↓ Yaşlı bireylerin istihdamına yönelik herhangi bir uygulamalarının bulunmadığı tez çalışması kapsamında tespit edilmiştir.

➡ **Çanakkale Belediyesi yaşlı dostu kent uygulamalarına ve özelliklerine sahip olmakla tam anlamıyla yaşlı dostu bir kent olabilirlik açısından eksiklikleri bulunmaktadır.**

Eksikliklerin Giderilmesine Yönelik Öneriler

- ✓ **Dış Mekanlar ve Binalar:** Genel çevre temizliği hizmetleri arttırılabilir. Özellikle Sarıçay ve çevresinin temizliğine özen gösterilebilir. Sarıçay çevresinde ışıklandırma çalışmaları ve çevre düzenlemesi çalışmaları yapılabilir (Örnek: Porsuk Çayı).
- ✓ **Ulaşım:** Sadece yaşlı ve engelli bireylere özel ulaşım araçları tahsis edilebilir ve güvenlik açısından herhangi bir olumsuzluk yaşanmaması için yolcu kapasitesi sadece oturma alanları ile sınırlı tutulabilir.
- ✓ **Konut:** Maddi durumu yetersiz yaşlı bireyler için ödenebilir konut projesi veya hem bakım hem de sosyalleşmenin bir arada olduğu bir huzurevi projesi geliştirilebilir. Ödenebilir yaşlı siteleri ya da yaşlı apartları gibi projeler hayata geçirilebilir. Yaşlı siteleri: bir site içerisinde inşa edilmiş, yaşlı bireylere göre tasarlanmış bir çevrede sosyalleşme alanları olan, 1+1, 1+0 dairelerin bulunduğu, aylık kira bedeli içerisinde elektrik, su doğal gaz gibi giderlerin dahil olduğu bir proje şeklinde olabilir. Alzheimerlı hastalar için bir Alzheimer Merkezi Projesi geliştirilebilir.
- ✓ **Vatandaşlık Görevini Yerine Getirme ve İşgücüne Katılım:** Kamu kuruluşları, özel kuruluşlar veya STK'lar ile anlaşmalı olarak yaşlı bireyler için istihdam alanları yaratılabilir. Bunun yanı sıra yaşlı bireylerin belediye hizmetlerine gönüllü katılımları teşvik edilebilir (Örnek: Japonya Aktif Yaşlıları Ödül Puanlarıyla Destekleme).
- ✓ **Bilgi Edinme ve İletişim:** Pandemi süresince Altın Yıllar Yaşam Merkezi bünyesinde yaşlı bireyleri psikososyal yönden desteklemek amacıyla geliştirilen 7/24 çağrı merkezi uygulaması sürekli hale getirilebilir.
- ✓ **Toplum Desteği ve Sağlık Hizmetleri:** Evde Sağlık Hizmetleri veya Mobil Tıp Aracı gibi basit sağlık hizmetlerinin yerine getirildiği uygulamalar hayata geçirilebilir.

Beni Dinlediğiniz için Teşekkür Ederim...

BARINMA MERKEZLERİNDEKİ SURİYELİ KADINLARA YÖNELİK HİZMETLERİN ÇÖZÜMLENMESİ: HATAY İLİ ÖRNEĞİ

DİDEM ÇELİK

ARAşTIRMANIN AMACI

- Suriye İç Savaşı ile birlikte Türkiye'ye gelen ve barınma merkezlerine yerleştirilen kadınlara yönelik hizmetlerin incelenmesi,
- Hizmetlerin uluslararası ve ulusal mevzuat çerçevesinde değerlendirilmesi,
- Hizmetlerin geliştirilmesi gereken yönlerinin tespit edilmesi,
- Dezavantajlı kesimi oluşturan sığınmacı kadınların geleceğe daha iyi bir biçimde hazırlanmalarını sağlamak için yapılması gerekenlerin belirlenmesidir.

ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ

AFAD, KADEM, TBMM, TTB gibi kuruluşların raporları incelenmiş ve literatür taraması yapılmıştır.

Sığınmacılar konusundaki kavramlar ile sığınmacılara sunulan hizmetler, ulusal ve uluslararası mevzuat çerçevesinde incelenmiştir.

Saha araştırması, Hatay Valiliği'nden alınan izin ile 28-29 Ağustos 2018 tarihlerinde Yayladağı Barınma Merkezi'nde gerçekleştirilmiştir.

Hatay İl Göç İdaresi ve Hatay AFAD İl Müdürlüğü ile Yayladağı Barınma Merkezi ve Yayladağı Halk Eğitim Merkezi ziyaret edilmiş, sığınmacı kadınlarla yarı yapılandırılmış görüşme gerçekleştirilmiştir.

Yayladağı Halk Eğitim Merkezi ve Hatay İl Göç İdaresi Müdürlüğü ile 5 Aralık 2019 tarihinde telefon aracılığıyla görüşme gerçekleştirilmiştir.

Elde edilen bulguların, Maxqda Analytics Pro 2019 programından yararlanılarak nitel analizleri yapılmış ve uygulama değerlendirilmiştir.

ARAP BAHARININ BİR YANSIMASI: “SURIYE İÇ SAVAŞI”

- 2011 yılında Arap Baharı Suriye geneline yayıldı.
- Ülke genelinde anlaşmazlıklar ve çatışmalar yaşandı.
- Çatışmalar ile birlikte milyonlarca insan zorla yerinden edildi.
- Suriye İç Savaşı ile birlikte;

13.1 milyon kişi yardıma
muhtaç hale geldi.

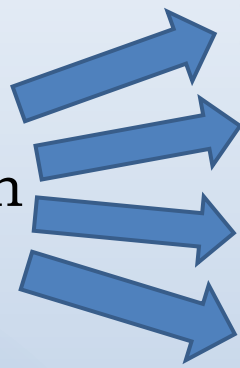
6.7 milyon kişi zorla yerinden
edildi.

2.98 milyon kişi kuşatılmış
yerlerde yaşıyor.

SURİYE KAYNAKLI GÖÇ HAREKETİ

Çok yönlü
nitelendirilebilen
bir hareket

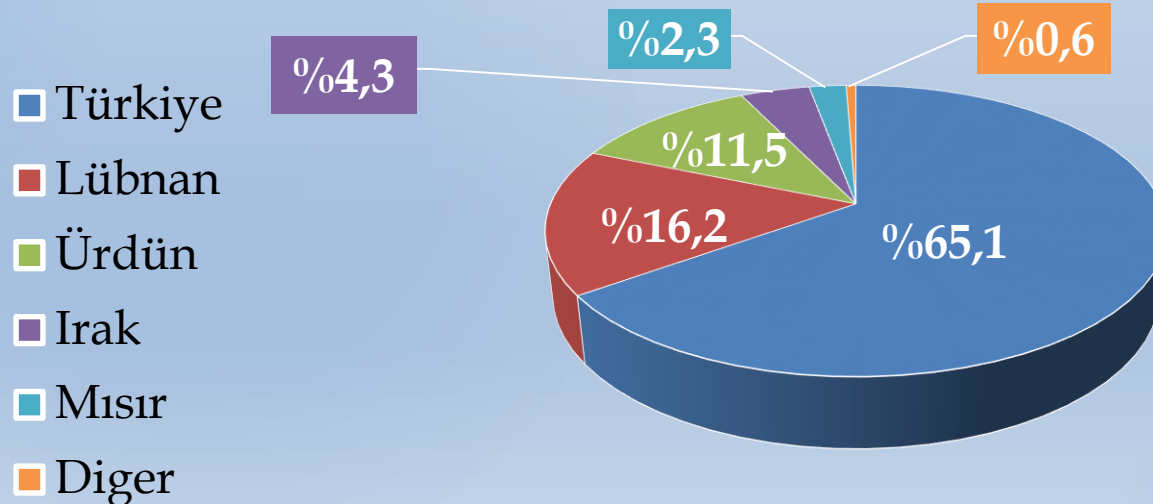
Nedenler yönünden; **siyasi**

Şekil yönünden; **kitlesel**

Şartlar yönünden; **zorunlu**

Sınırlar yönünden; **dış göç**

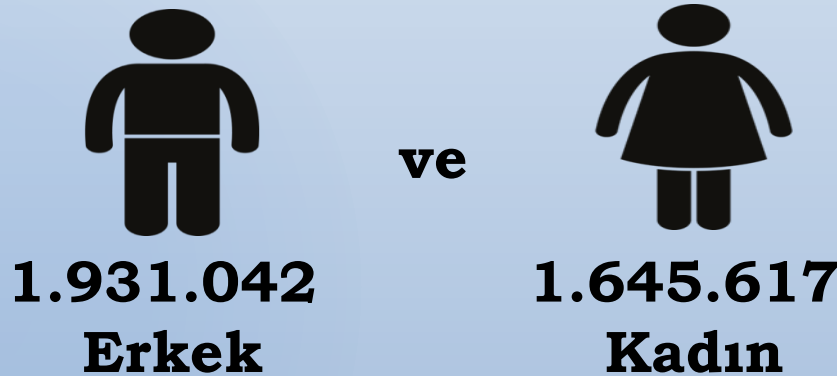
- 6.7 milyon Suriyelinin büyük bir bölümü Türkiye, Lübnan, Irak, Ürdün gibi komşu ülkelere göç etmiştir.

TÜRKİYE'DEKİ SURİYELİLER

- Türkiye **açık kapı politikası** uygulayarak Dünya genelinde en fazla Suriyeli barındıran ülke konumunda yer alıyor.
- 2020 yılı Ocak Ayı itibariyle Türkiye'de 3.576.659 Suriyeli barınıyor.
- Demografik olarak bakıldığında;

- Suriyelilerin yoğun olduğu iller sırasıyla; İstanbul, Gaziantep, Hatay, Şanlıurfa ve Adana'dır.

SURİYELİLERİN STATÜSÜ: MÜLTECİ Mİ? SIĞINMACI MI?

1951 tarihli Cenevre Sözleşmesi'ne göre Türkiye'de, **“Avrupa dışından gelenler”** mülteci olarak tanımlanamıyor.

- Bu sebeple Türkiye'deki Suriyeliler **“geçici koruma statüsü”** ile misafir ediliyor.
- Sığınma temelinde göç ettikleri için Türkiye'de **“sığınmacı”** olarak adlandırılıyorlar.

SAVAŞIN DEZAVANTAJLI KESİMİ: “SIĞINMACI KADINLAR”

- Kadınlar, zorunlu göç sürecinden en fazla etkilenen kesimi oluşturmaktadır.
 - Kadınlar bu süreçte;
 - ✓ Toplumsal cinsiyet ayrımcılığı
 - ✓ Baskı ve zulüm
 - ✓ Cinsel istismar
 - ✓ Aile içi şiddet
- gibi kadın olmanın getirdiği sorunlarla karşı karşıya kalmaktadır.
- Sığınmacı kadınların gerek göç sürecinde, gerek ise sığındıkları ülkede karşı karşıya kaldıkları problemler ise;

Sağlık
Problemleri

Psikolojik
Problemler

İstihdam
Problemi

Sosyal
Problemler

SİĞINMACI KADINLARIN HUKUKSAL OLARAK KORUNMALARI

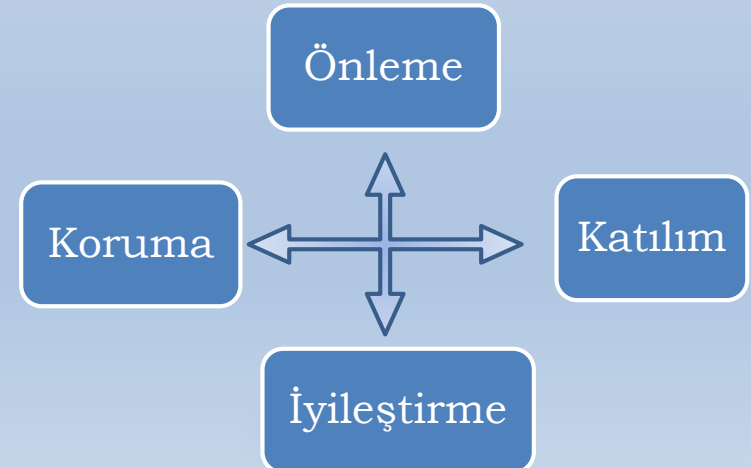
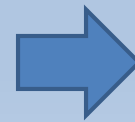

Kadınların haklarını koruyan uluslararası alandaki iki temel düzenleme

- CEDAW, kadınların hakkını ve toplumsal cinsiyet eşitliğini merkezinde tutan tek sözleşmedir.
- Sözleşme ile kadın haklarının korunması, geliştirilmesi ve ayrımcılığın önlenmesi ilke edinilmiştir.
- BMGK'nın 1325 No'lu kararı, kadının dezavantajlı durumu göz önünde bulundurularak alınmıştır.

- 1325 No'lu karar kapsamında 4 ana faktör incelenmiştir.

TÜRKİYE'DEKİ SURİYELİ SİĞINMACI KADINLAR

Yaş	Kadın Sayısı	Yüzde
0-9	525.361	%31,9
10-18	296.483	%18,02
19-29	362.759	%22,05
30-39	208.546	%12,6
40-49	120.252	%7,3
50-59	74.770	%4,5
60-69	37.273	%2,2
70-79	14.067	%1,18
80-89	4.709	%0,2
90+	861	%0,05
Toplam	1.645.081	%100

Kaynak: Göç İdaresi Genel Müdürlüğü,2019.

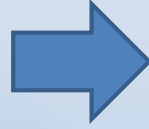
SURİYELİLERİN KABULÜ VE BARINMALARI

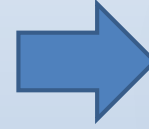
- Türkiye’de Suriyelilerin kabul ve barınmaları, 6203 sayılı Geçici Koruma Yönetmeliği kapsamında yürütülmektedir.

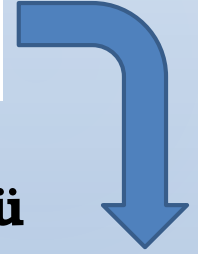
Güvenlik Kontrolü

**Kimlik Tespiti
ve Ön Kayıt**

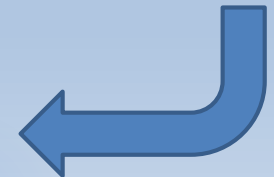

Sağlık Kontrolü

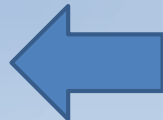

**KABUL VE BARINDIRMA
SÜRECİNDE**

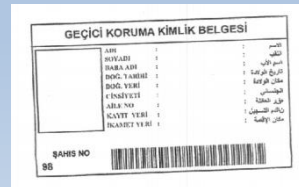
**Biyometrik
Kayıt**

**Kamp İçi veya Kamp
Dışı İllere Sevk**

**Geçici Koruma Kimlik
Belgesinin Verilmesi**

SURİYELİLER İÇİN BİR YAŞAM GÜVENCESİ: “BARINMA MERKEZLERİ”

- Barınma yönünden Suriyelileri; **barınma merkezindekiler** ve **şehir merkezindekiler** olarak iki kategoride inceleyebiliriz.
- GBM Yönergesi'ne göre;

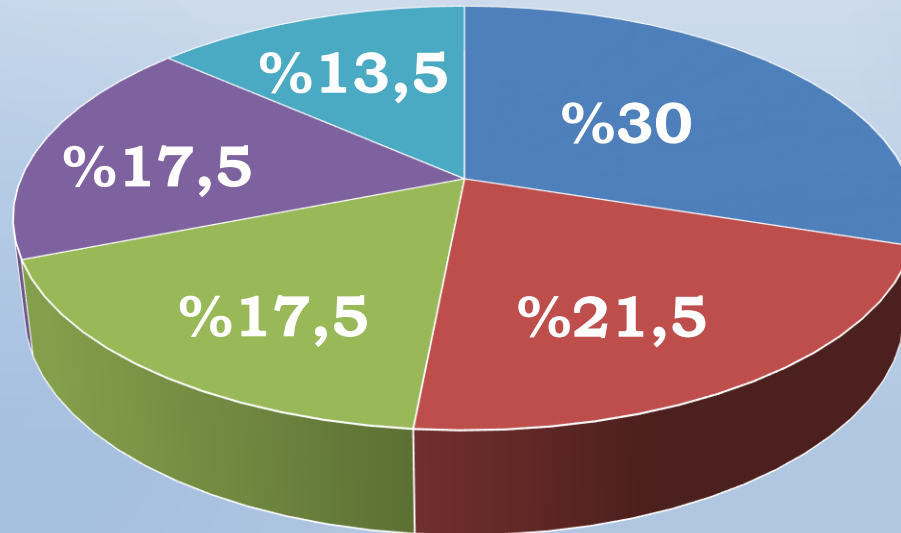
Geçici koruma için başvuran kişilerin barınma, sağlık, güvenlik, eğitim ve sosyal hizmetlerinin sağlanması amacıyla **AFAD** tarafından, **barınma merkezleri** kurulabilir.

- Türkiye'deki Suriyelilerin %98'i şehir merkezlerinde, %2'si barınma merkezlerinde yaşamaktadır.
- Bu barınma merkezlerinde kalan Suriyeli sayısı ise; 63.247'dir.

TÜRKİYE'DEKİ BARINMA MERKEZLERİ

- Türkiye'de 5 ilde 7 barınma merkezi faaliyetlerine devam etmektedir.
- Barınma merkezlerinin bulunduğu iller ise Hatay, Adana, Kilis, Kahramanmaraş ve Osmaniye'dir.

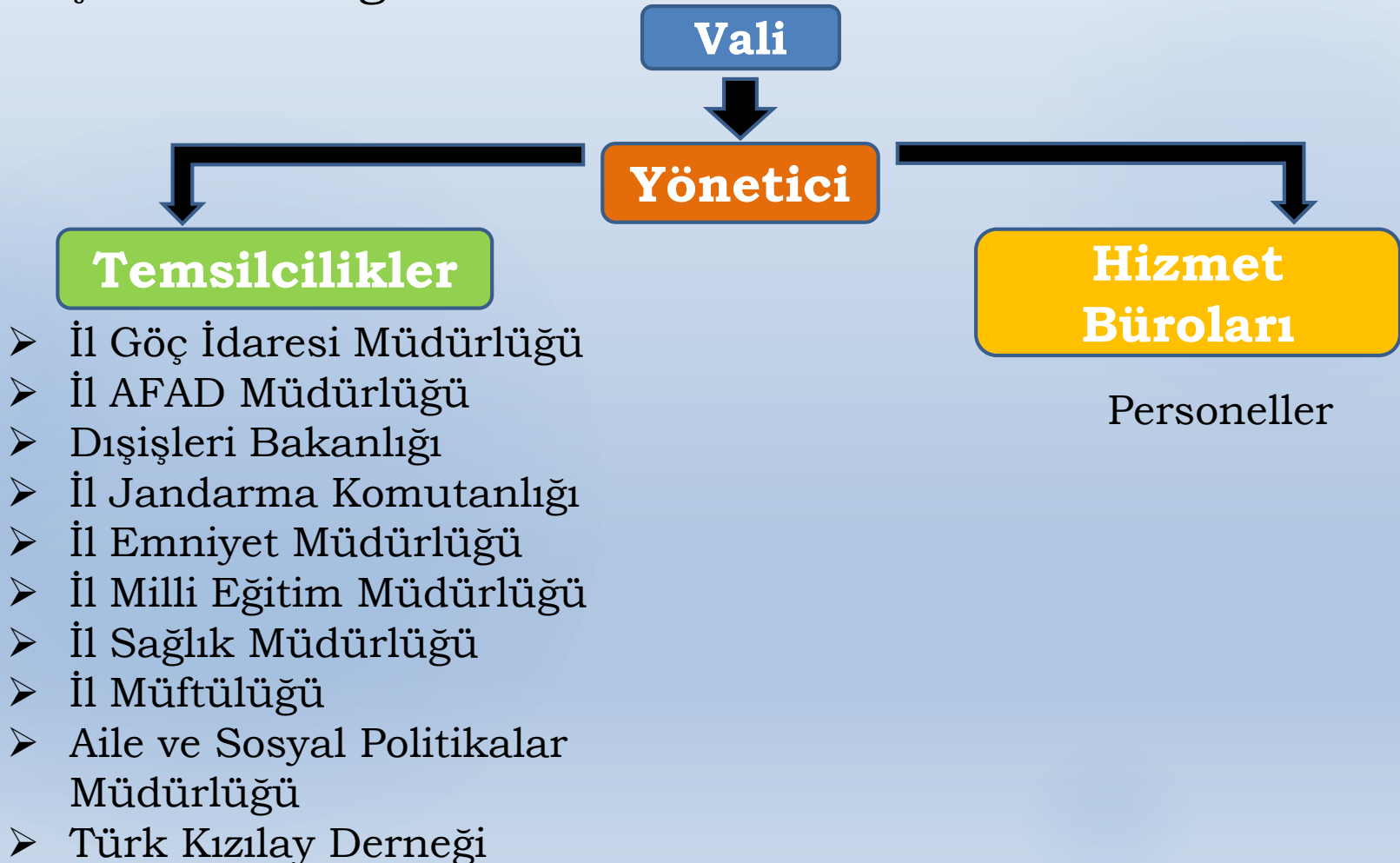

■ Adana ■ Osmaniye ■ Hatay ■ Kahramanmaraş ■ Kilis

TÜRKİYE'DEKİ BARINMA MERKEZLERİNDE YÖNETİM

- GBM Yönergesi'nin 10. Maddesi kapsamında barınma merkezlerinin yönetimi, merkezi idarenin taşra teşkilatına bağlıdır.

YÖNETİMDE EN TEMEL BİRİM: “GÖÇ İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ”

- Geçici Koruma Yönetmeliği'nin 37. maddesine göre;

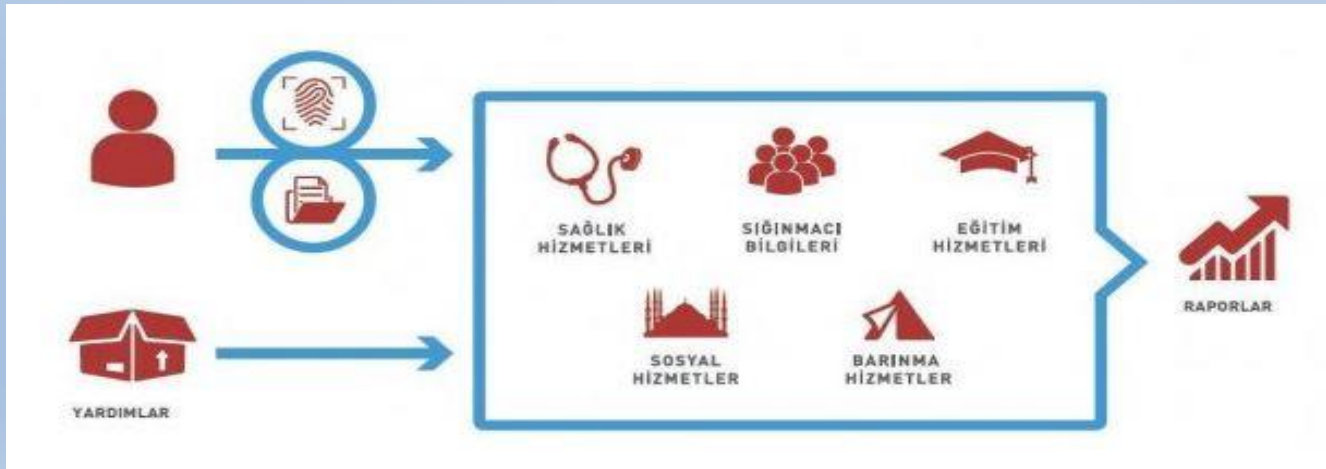
“Barınma merkezlerindeki AFAD koordinasyonundaki yönetim” 16.03.2018 tarihli Bakanlar Kurulu kararı ile **Göç İdaresi’ne** devredilmiştir.

- Yapılan değişiklik ile AFAD’ın üzerindeki iş yükü kalkmıştır.
- İlgili düzenleme kapsamında ayrıca;
 - Sağlık hizmetleri bedeli artık AFAD yerine GİGM’den tahsil edilecek,
 - Barınma merkezlerinin güvenliği AFAD’a değil GİGM’ye bağlı olacak,
 - Psikolojik ve sosyal ihtiyaçların belirlenmesi için yapılacak hane ziyaretlerinin ASBP bünyesinde gerçekleştirileceği belirtilmiştir.

BARINMA MERKEZİ YÖNETİM SİSTEMİ (AFKEN)

- Türkiye'deki Suriyelilerin sayısı yıldan yıla düzenli bir şekilde artış göstermektedir.
- Bu durum barınma merkezlerine ait verilerin toplanmasını zorlaştırmaktadır.
- Bu doğrultuda AFKEN kurulmuş, barınma merkezlerindeki tüm idari iş ve işlemlerin tek bir merkezde toplanması ve verilerin rapor edilmesi amaçlanmıştır.

Kaynak: AFAD, 2018.

TÜRKİYE'DEKİ BARINMA MERKEZLERİNDE SUNULAN HİZMETLER

- Sunulan hizmetler birçok kurum ve kuruluş ortaklığıyla yürütülmektedir.
- Bu kurum ve kuruluşlardan en önemlileri;

AFAD

**Göç İdaresi
Genel Md.**

**İçişleri
Bakanlığı**

**Dışişleri
Bakanlığı**

**Sağlık
Bakanlığı**

Kızılay

**Milli
Eğitim
Bakanlığı**

- Sunulan tüm hizmetler, hizmet büroları aracılığıyla uygulanmaktadır.

TÜRKİYE'DEKİ BARINMA MERKEZLERİNDEKİ HİZMET BÜROLARI

Hizmet Büroları	Personel Sayısı	Hizmet Büroları	Personel Sayısı
Kayıt Kabul	150	Sağlık	604
Güvenlik	3.144	Eğitim-Spor	423
Basın-Yayın	29	Tercümanlık	570
Ulaşım	215	Din	132
Yazı İşleri	221	İtfaiye	368
Haberleşme	23	Muhasebe	21
Temizlik ve Çevre Sağlığı	1.698	Aile ve Sosyal Politikalar	37
Lojistik	180	Teknik Hizmetler	446

Kaynak: T.C. Kamu Denetçiliği Kurumu, Türkiye'deki Suriyeliler Özel Rapor,2018

TÜRKİYE'DEKİ BARINMA MERKEZLERİNDE SUNULAN HİZMETLER

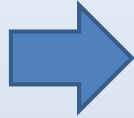

- Geçici Koruma Yönetmeliği kapsamında
 - Sağlık
 - Eğitim
 - Tercümanlık
 - Temizlik
 - İş Piyasasına Erişim
 - Din
 - Güvenlik gibi kamusal hizmetler sunulmaktadır.
- Sunulan tüm hizmetlerden barınma merkezi içinde ve dışında yaşayan geçici koruma altındaki tüm Suriyeliler yararlanabilmektedir.

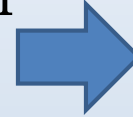
SİĞINMACI KADINLARA SUNULAN HİZMETLER

**Birleşmiş
Milletler
Nüfus Fonu**

**Kadın Sağlığı
Dayanışma
Merkezleri**

- Kadın sağlığı hizmetleri
- Psikolojik yardım
- Çevreye uyum sağlama
- Dil eğitimi
- Psikolojik ve cinsiyet temelli şiddetle mücadele

**Aile ve Sosyal Politikalar
Bakanlığı-Şiddet Önleme
ve İzleme Merkezi**

- Hukuki rehberlik
- Ücretsiz avukat temini

Halk Eğitim Merkezleri

- Hobi kursları (el sanatları, spor faaliyetleri)
- Teknik kurslar (bilgisayar)
- Tarımsal kurslar (çilek, mantar, zeytin)

**Belediyeler-
Dernekler/STK'lar**

- Kadın ve kız çocuklarına özgü sağlık malzemeleri
- Gıda yardımı

YAYLADAĞI BARINMA MERKEZİNDE GERÇEKLEŞTİRİLEN SAHA ARAŞTIRMASI

- Hatay Valiliği'nden alınan 8 Ağustos 2018 tarihli izin doğrultusunda saha araştırması gerçekleştirilmiştir.
- Araştırma kapsamında görüşülen kişiler:
 - ✓ Kampta barınan ve farklı yaş gruplarından olacak şekilde tesadüfi örneklem yöntemi ile seçilen 12 Suriyeli kadın ve 1 görevli Suriyeli hemşire
 - ✓ Kamp doktoru (Suriyeli),
 - ✓ Kamptaki güvenlik personeli,
 - ✓ Kampın müdür yardımcısı,
 - ✓ Yayladağı Halk Eğitim Merkezi personeli.

YAYLADAĞI BARINMA MERKEZİNİN KONUMU VE DEMOGRAFİSİ

- Türkiye’de kurulan ilk barınma merkezidir.

Çalışma sahasının lokasyonu

Fotoğraf: Didem Çelik, Yayladağı, 2018.

- Kampta 4.295 Suriyeli kalmaktadır.

2.080 Erkek

2.215 Kadın

YAYLADAĞI BARINMA MERKEZİNİN FİZİKİ DURUMU VE KAPASİTESİ

- Kamp içerisinde futbol sahası, okul, ibadethane, çamaşırhane, oyun parkı, yemekhane, sağlık ocağı, tarımsal faaliyet alanları gibi yerler mevcuttur.

Fotoğraf: Didem Çelik, Yayladağı,2018.

Fotoğraf: Didem Çelik, Yayladağı,2018.

Kamp, 2011 yılında çadırkent olarak inşa edilmiş, 2016 yılında konteynerkente dönüştürülmüştür.

Fotoğraf: Didem Çelik, Yayladağı,2018.

- 776 konteyner.
- Her konteyner 21metre kare, 2 katlı yapıda.
- Her konteynerda tuvalet, banyo ve mutfak bulunuyor.

KATILIMCI PROFİLLERİ

Katılımcı	Yaş	Medeni Hal	Çocuk Sayısı	Meslek	Çalışma Durumu
K-1	33	Bekar	3	Ev hanımı	Çalışmıyor
K-2	33	Evli	3	Ev hanımı	Çalışmıyor
K-3	30	Evli	5	Çiftçi	Çalışmıyor
K-4	21	Evli	2	Ev hanımı	Çalışmıyor
K-5	30	Evli	3	Ev hanımı	Çalışmıyor
K-6	40	Evli	3	Çiftçi	Çalışmıyor
K-7	37	Evli	3	Ev hanımı	Çalışmıyor
K-8	37	Evli	4	Muhasebeci	Çalışmıyor
K-9	30	Evli	5	Ev hanımı	Çalışmıyor
K-10	41	Evli	1	Tekstil	Çalışmıyor
K-11	89	Bekar	Çocuğu yok	Ev hanımı	Çalışmıyor
K-12	37	Evli	4	Hemşire	Çalışıyor
K-13	36	Evli	5	Kuaför	Çalışmıyor

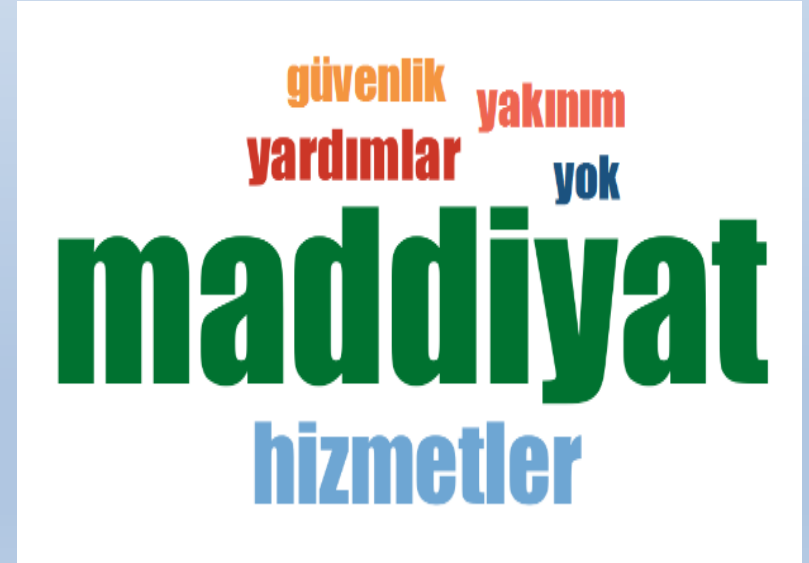
TÜRKİYE'Yİ VE KAMPI TERCİH ETME

- Görüşülen kadınlar, Türkiye'yi ve kampı belirli sebepler doğrultusunda tercih etmişlerdir.

Türkiye'yi Tercih Etme

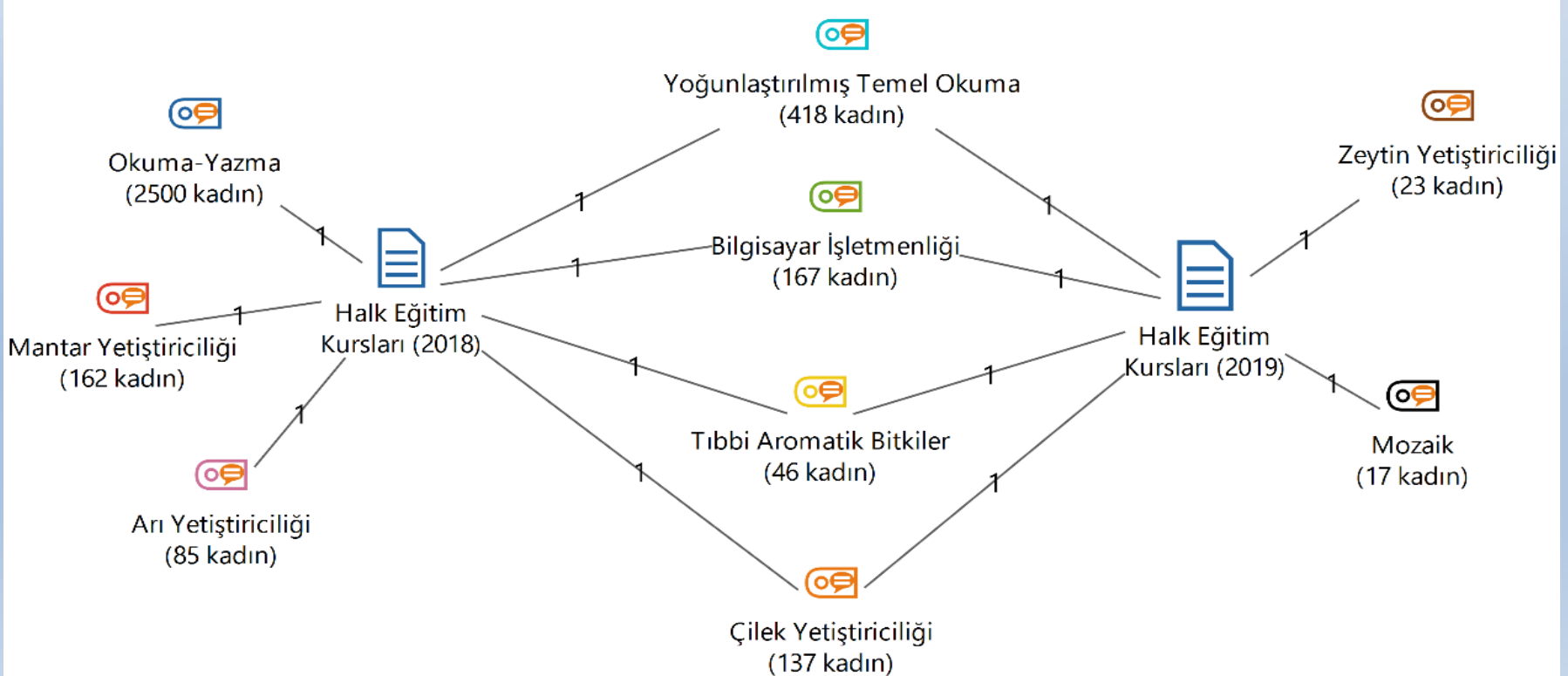
Kampı Tercih Etme

YAYLADAĞI BARINMA MERKEZİNDE SUNULAN HİZMETLER

- Kampta; sağlık, eğitim, din, güvenlik, temizlik, iletişim hizmetleri verilmektedir.
- Eğitim hizmetleri kapsamında Halk Eğitim Merkezi bünyesinde kadınlara yönelik mesleki kurslar da düzenlenmektedir.

KADINLARIN SUNULAN HİZMETLERİ DEĞERLENDİRMESİ

Kısmen yeterli bulunan hizmetler

- Eğitim hizmetleri
 - Talebe rağmen dikiş-nakış, kuaförlük gibi kurslar açılmıyor.
- Sağlık hizmetleri
 - Kamp doktoru erkek

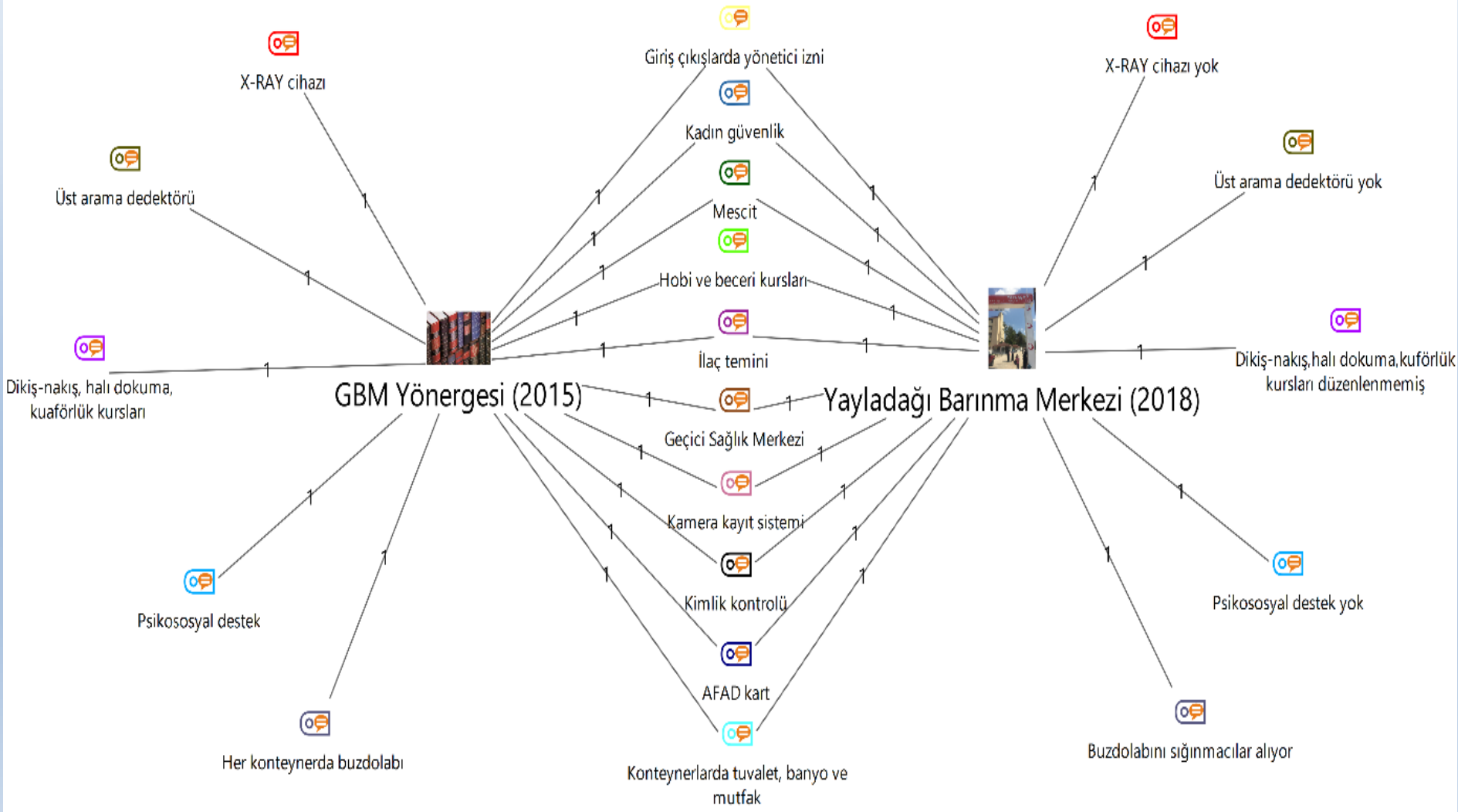
Yeterli bulunmayan hizmetler

- Psikolojik danışmanlık ve rehberlik hizmetleri
 - Kampta son yıllarda daimi bir psikoloğun olmaması
- Temizlik hizmetleri
 - Ortak kullanım alanları temiz değil
- Bilgi sistemleri ve iletişim hizmetleri
 - Kurs oryantasyonu eksik
- Ayni ve nakdi yardımlar
 - Beslenme ve ücret yardımları yeterli değil

YAYLADAĞI BARINMA MERKEZİNİN ULUSAL MEVZUATA UYGUNLUĞU

- Yayladağı Barınma Merkezi'ndeki bazı durumların mevzuata uygun olduğu, bazı durumların ise uygun olmadığı tespit edilmiştir.

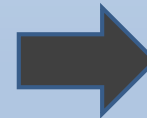
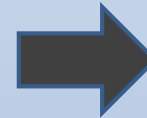
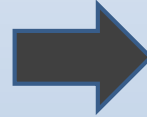
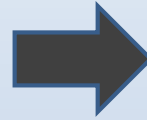

YAYLADAĞI BARINMA MERKEZİNDE TESPİT EDİLEN EKSİKLİKLER

Tespit Edilen Durum

- Kampta X-Ray cihazı bulunmaması
- Kamptaki sağlık personelinin erkek olması
- Kampta daimi bir psikoloğun bulunmaması
- Kampta dikiş-nakış, kuaförlük gibi mesleki kursların düzenlenmemesi
- Ayni ve nakdi yardım desteklerinin ihtiyaçları karşılayamaması

Hizmetlerdeki Eksiklikler

Güvenlik hizmetleri bakımından eksiklik

Sağlık hizmetleri bakımından eksiklik

Psikolojik danışmanlık ve rehberlik hizmetleri bakımından eksiklik

Eğitim hizmetleri bakımından bir eksiklik

Sosyal yardımlar bakımından bir eksiklik

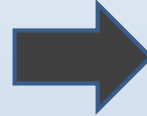
YAYLADAĞI BARINMA MERKEZİNDE TESPİT EDİLEN EKSİKLİKLER

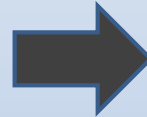
Tespit Edilen Durum

- Konteynerların küçük olması
- Sığınmacılara beyaz eşyaların temin edilmemesi
- Ortak kullanım alanlarının temiz olmaması
- Kurslara ilişkin yeterli bilgilendirme yapılmaması

Hizmetlerdeki Eksiklikler

Barınma bakımından bir eksiklik

Donanımsal bakımdan bir eksiklik

Temizlik hizmetleri bakımından bir eksiklik

Bilgi sistemleri ve iletişim hizmetleri bakımından bir eksiklik

YAYLADAĞI BARINMA MERKEZİNDEKİ HİZMETLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ

- Ulusal ve uluslararası mevzuatta kadınların dezavantajlı durumunu esas alan bir düzenleme yerine, pozitif bir ayrımcılık yapılmadan erkek, kadın ve çocuk sığınmacılar için sunulması gereken hizmetler birlikte düzenlenmiştir.
- Bununla beraber Yayladağı'nda sunulan hizmetler genel olarak ulusal ve uluslararası mevzuata uygun bir biçimde yürütülmektedir.
- Kadınlar, genel olarak kampta sunulan hizmetlerin geliştirilmesini talep etmektedir.
- Ancak, bu hizmetlerin kadınların dezavantajlı durumu esas alınarak düzenlenmediği dikkati çekmektedir.

NELER YAPILABİLİR?

- Kadınların dezavantajlı durumlarının esas alınarak geleceğe hazırlanması için;
- Barınma merkezinin daha güvenli hale getirilmesi,
- Psikolojik rehberlik ve danışmanlık hizmetlerinin sürekli hale getirilmesi,
- Yeterince kadın sağlık personelinin görevlendirilmesi
- Kadınları savaş sonrası geleceğe hazırlayacak nitelikte olan ve ve istihdama hazırlayan kursların açılması ve yeterince duyurulması,
- Sosyal yardımların kadınların ihtiyaçlarına yönelik bir şekilde düzenlenmesi gerekmektedir.

Yayladağı'ndaki sığınmacı kadınlar, Suriye İç Savaşı'nın bitmesi halinde ülkelerine geri dönmek istediklerini belirtmişlerdir. Bu durumda kadınların geleceğe donanımlı, rehabilite olmuş bir biçimde hazır hale getirilmesi, tüm insanlığın sorumluluğu olarak düşünülmelidir.

TEŞEKKÜRLER

TÜRKİYE’NİN İLK SLOW FOOD(YAVAŞ YEMEK) KÖYÜ: GERMİYAN ÖRNEĞİ

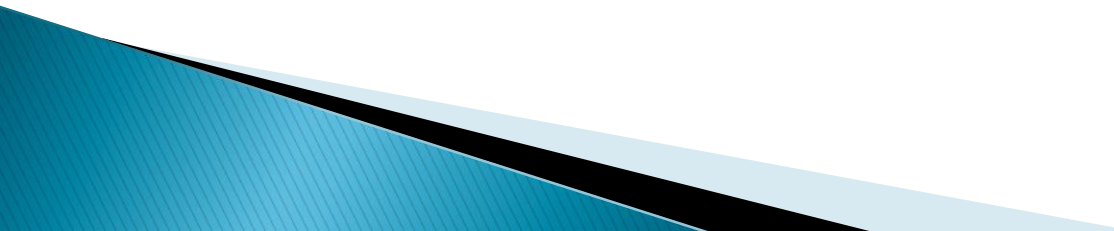
Şerife Ömür Bacakoğlu

Yavaş Yemek(Slow Food) Hareketi

- ▶ Yavaş yemek hareketi ilk olarak 1986 yılında İtalya'nın Roma kentinde Mc Donalds'ın açılmasının mutfak lezzetleri alanında uzman olan Carlo Petri'nin öncülüğünde protesto edilmesiyle başlamıştır.
- ▶ Bölgesel bir eylem hareketi olarak başlayan bu olaylar zamanla yerel sınırları aşarak uluslararası bir hareket haline gelmiştir.

Yavaş yemek hareketi:

- ▶ Küreselleşme sonucu ortaya çıkan hızlı yaşam ve hızlı yemek(fast-food) şekline karşıdır.
 - ▶ Yerel, geleneksel mutfak lezzetlerinin korunmasını savunur.
 - ▶ Yerel, bölgesel üretimi ve kalkınmayı destekler.
 - ▶ Yöresel ürünlerin üreticiden tüketiciye ulaştırılması amacı için yerel köy-kır pazarlarını destekler.
 - ▶ Yavaş yemek hareketine göre insanların beslenme alışkanlıkları ve yemek kültürleri çok uluslu, küresel şirketlerin belirlendiği standartlara göre oluşturulmamalıdır, her ulusun kendine özgü olmalıdır.
-

- ▶ Yavaş yemek hareketinde yemek kültürü ve besinlerin üretimiyle ilgili olması gereken ilkeler için üç temel kıstas belirlenmiştir. Bunlar;

kaliteli bir gıda için **üretimin iyi, temiz ve adil olmasıdır.**

- ▶ Ayrıca bu düşüncenin uygulanması için yiyeceklerin ve ürünlerin “nasıl üretilmesi gerektiği?” hakkında eğitici programlar ve üreticileri bilgilendirici etkinlikler, kurslar düzenlenmektedir.

Germiyan'ın Yavaş Yemek Hareketine Dahil Olma Süreci

- Germiyan'ın yavaş yemek hareketine dahil olma süreci; Germiyan halkının, yörenin kalkınması ve yörede genç nüfusun göç etmesini engellemek amacıyla Çeşme Rotary Klubü'nün bünyesinde bulunan ve istek üzerine köy, mahalle, üniversite, özel çalışma grubuna proje üreten Toplum Birliği'ne başvurmasıyla başlamıştır.

- ▶ Bu süreç esnasında Çeşme Rotary Kulübü yavaş yemek Türkiye'nin kurucu liderlerinden gazeteci yazar Nedim Atilla'nın yavaş yemek ile ilgili bir sunumuna katılmıştır.
- ▶ Bu sunumdan sonra Çeşme Rotary Kulübü, Germiyan halkıyla yörenin kalkınması amacıyla yavaş yemek sürecine katılmasının uygun olup olmadığı hakkında toplantılar düzenlenmiştir.
- ▶ Yapılan toplantılar sonucunda Germiyan'ın yavaş yemek hareketine katılması konusunda olumlu sonuç alınınca Çeşme Rotary Kulübü, Germiyan'ın yavaş yemek hareketine uygun olup olmadığını incelemek amacıyla Nedim Atilla'yı Germiyan'a davet etmiştir.

Yapılan incelemeler sonucunda 2015 yılında imzalanan protokolle Germiyan, yöreye özgü üretilen ekmeğiyle Türkiye'nin ilk yavaş yemek köyü ilan edildi. İmzalanan protokolle 1 yıl süreyle Germiyan'a özgü ürünleri iyi, temiz, adil gıda kriterlerine uygun olarak yetiştirip, slow food logosunu kullanarak satılabilmesine, 1 yıl sonunda yeniden değerlendirme yapılarak bu sürecin 5 yıl uzatılabileceğine karar verilmişti.

- ▶ Protokol imzalanırken yavaş yemek üretimine Germiyan halkından 27 üyeyle başlanmıştı. Ayrıca yavaş yemek sürecine katılımdan sonra her sene en az 5 proje yapma zorunluluğu vardı. Çeşme Rotary Kulübü'nün bu süreç kapsamında yapılması planlanladığı 5 projesi hazırды.
- ▶ Bu projelerden ve uygulananlardan ilki, yavaş yemek sürecinden önce her yıl Ekimin ilk haftası yapılan Germiyan Festivali'ne Ekmek yapma yarışmasının eklenmesi, festivalin yavaş yemekle ilgili içeriklerin düzenlenmesi ve festivalde sadece Germiyan'a özgü ürünlerin satılmasının sağlanmasıydı. Ancak halk Germiyan'ın tanınmasıyla birlikte kısa dönem kâr amacı güderek yavaş yemek kriterlerini uygulamamaya başladı. Bu sorunlardan dolayı Germiyan'ın yavaş yemek unvanı 5 yıl uzatılmamıştır ve süreç başarısız sonuçlanmıştır.

Türkiye’de Kır-Kent Çelişkisi Bağlamında Yavaş Yemek Hareketi: Germiyan Örneği

TÜRKİYE’DE KIR-KENT ÇELİŞKİSİ BAĞLAMINDA YAVAŞ YEMEK HAREKETİ: GERMİYAN ÖRNEĞİ

- ▶ Çalışmanın amacı; küreselleşmenin oluşturduğu standartlaşmaya karşı gelen yavaş yemek ve yavaş kent hareketini inceleyerek "Yavaş yemek hareketinin kır-kent çelişkisine etkisi var mı?" hipotezine cevap arayarak, yavaş yemek ve yavaş kent hareketinin Dünya ve Türkiye’deki uygulamaları incelenerek çalışmada örneklem olarak seçilen, tarihi geçmişi Osmanlı Devleti’ne dayanan, Çeşme gibi turistik bir ilçeye bağlı olmasına rağmen eski, yöresel geleneklerin korunduğu, yörenin kalkınması için halk tarafından uygulanması istenilen, Türkiye’nin ilk yavaş yemek(slow food) köyü seçilen Germiyan Mahallesi’nde bu sürecin nasıl geliştiğini ve hangi amaçla yapıldığını araştırmaktır.
- ▶ Belirlenen amaç kapsamında Germiyan’da kentte veya ilçede iş bulabilen nüfusun göç etmesi, yörenin yavaş yemek hareketine kabulüyle birlikte yörenin tanınması nedeniyle dışarıdan göç alarak yöre halkı ve göç eden halk arasında toplumsal çatışmanın yaşanması örneklem olarak seçilmesinde etkili olmuştur.

- ▶ "Türkiye’de Kır-Kent Çelişkisi Bağlamında Yavaş Yemek Hareketi: Germiyan Örneği" tezimde yapılan anket çalışması, mülakatlar ve yörede gözlemlenen bulgular ışığında Germiyan’da yavaş yemek hareketine başvurmak ve yörede yaşanan kır-kent çelişkisini azaltabilmek için yapılabilecek çalışmalar şunlardır:
- ▶ Germiyan halkının yavaş yemek hareketinin kriterlerinden önce bu hareketin uzun vadede yöreyi kalkındırabileceğini, sadece ekonomik bir getiri olarak benimsenmemesi gerektiği konusunda bilinçlendirilip daha sonra yavaş yemek hareketinin kriterlerinin uygulanması için halkı bilgilendirmek gereklidir.

- ▶ Yavaş yemek hareketinin etkin şekilde uygulanmasında yerel yönetimlerin payının önemli olması nedeniyle Çeşme Belediyesi'nin sadece Germiyan'ın tanınması için çalışmalar değil; yöredeki yavaş yemek hareketine uygunluğunun artırılması için yöreye ulaşımın, dışarıya göç vermek ve fazla göç almamak için iş olanaklarının artırılması, yörede organik tarımın, yerel ürünlerin üretiminin artırılması için halkın bilinçlendirilip yavaş yemek hareketine özendirilmesi gereklidir.
- ▶ Yörede tarımın arttırılması için üretime kadınların da dahil edilmesi, kooperatifçiliğin uygulanması gereklidir.

- Germiyan mahallesi 2015 yılında Çeşme Rotary Kulübünün desteğiyle Slow Food İzmir Bardacık Konviviümü(Convivium) tarafından Türkiye'nin ilk yavaş yemek köyü seçilmiştir. Germiyan Mahallesinde bu amaçla Çeşme Belediyesi tarafından her yıl Eylül-Ekim ayında Germiyan Festivali düzenlenmektedir ve festivalde yerel, yöresel ürünler tanıtılıp, üretimi halka gösterilmektedir. Ancak günümüzde Germiyan Festivalinin yapılmasına devam edilmesine rağmen, köy halkının yavaş yemek kriterlerini tam olarak yerine getirmediği, yerel yönetim ve Germiyan'ın slow food hareketine katılmasını destekleyenlerin etkinliğini kaybetmesiyle Germiyan'ın yavaş yemek hareketi askıya alınmıştır.

SONUÇ

- Yavaş yemek ve yavaş kent hareketleri ilk olarak İtalya'da ortaya çıkmıştır ve zamanla küreselleşmenin merkezi olan ABD dahil tüm dünyaya yayılmıştır. Yavaş yemek ve yavaş kent hareketleri her ülkede, her kentte farklı anlamlar taşımaktadır.

SONUÇ

- Ülkemizde yavaş yemek ve yavaş kent kavramları yerel, sürdürülebilir bir kalkınma modeli olarak uygulanması hedeflenmiştir. Ülkemizde yavaş yemek ve yavaş kent hareketleri genellikle denize yakın, kıyı kesiminde az da olsa doğallığın, yerelliğin yaşandığı yerlerde uygulanması ve şehirlerin turizmin, şehrin bilinirliğinin artması ve markalaşması amaçlarını taşıması nedeniyle yavaş yemek ve yavaş kent hareketlerine üyelik artmaktadır. Ancak bu durum denize yakın, kıyı kesimi olan yerleşmelerde toplumsal yapı olarak orta sınıf ve üstü bir yaşam şeklinin desteklenmesiyle soylulaştırma riskinin oluşmasına, halkın bu hareketleri sadece turizm ve ekonomik odaklı düşünerek belirlenen kriterlerin etkin uygulanamamasına, emlak rantının oluşmasına yol açmaktadır.

Sonuç

- Örneğin; Seferihisar'ın Türkiye'nin ilk yavaş kenti, Germiyan'ın Türkiye'nin ilk yavaş yemek köyü seçilmesiyle birlikte emlak rantı yaşanmıştır. Ayrıca Germiyan'ın tanınmasıyla birlikte yöreye ziyaretler artmıştır ve halk yavaş yemek hareketini sadece ekonomik bir getiri olarak görmüştür. Bu durum halkın yavaş yemek hareketlerini belirlenen kriterlere uygun şekilde uygulayarak yörenin yavaş yemek unvanının alınmasına neden olmuştur.

KENT KÜLTÜRÜ
BAĞLAMINDA FATİH VE
BEŞİKTAŞ
KARŞILAŞTIRMASI
SEZİN IŞIKLI

Çalışmanın Amacı

Bu çalışmada İstanbul şehrinin kültür yapı taşlarını oluşturan Fatih ve Beşiktaş'ın kültür çerçevesinde mekan analizi yapılarak, iki ilçenin benzer ve farklı noktaları sebep ve sonuçları ile değerlendirilmeye çalışılmıştır.

Çalışmanın Yöntemi

Bu çalışmada gözlem yöntemi kullanılmıştır.

İki İlçenin Tarihi: Fatih

- Fatih, tarihi yarımadanın içinde barıullanılan bölgendirdiği bölgelerden biridir. Asya ve Avrupa arasında geçiş yolu olarak kullanılan bölgede tarihi bulgular MÖ 6500 yılına kadar dayanır. Yenikapı'da bu döneme ait bulgulara erişilmiştir.
- Sarayburnu'nda yapılan araştırmalar sonucu ise bölgenin 8500 yıllık bir tarihe sahip olduğu ortaya çıkmıştır. Bu tarihler, matematik, kentleşme, yapı sanatı, yazı, takvim gibi gelişmelerin yaşandığı dönemlerdir.
- Bölge 1204 Ladin istilasına dek Avrupa uygarlığının başkenti olma özelliğine sahiptir BöLGenin gücünü zamanla iyice yitirmesinin ardından, Fatih Sultan Mehmed'in fethi ile Roma uygarlığından Osmanlı İmparatorluğu'na geçmiştir. Böylelikle imar faaliyetleri başlamıştır; ayrıca iskan faaliyetleri başlayarak çok kültürlü bir yapı ile canlılık kazanmıştır.

İki İlçenin Tarihi: Beşiktaş

Beşiktaş, Bizans döneminde kent dışında kalan bir bölgedir; bu sebeple Osmanlı dönemine dek yönetsel bir statüye sahip olamamıştır.

16. yy'da metropol bir hale gelmiş ve yönetsel bir statüye ulaşabilmiştir. Bölge, fetih sonrasında yapılan İstanbul'un kurulan en eski semtlerinden biri olarak adlandırılır.

Turistik Mekanlarda Gözlem: Süleymaniye Camii ve Deniz Müzesi

1550

1897

Sonuç

- Ortak noktaların yok olmaya yüz tutuşu
- Sınıf ayrımı
- Kültürel Değerler ve Mekanlar

“Kentsel çekirdekler yok olmaz, istila eden doku

Onları kemirir ya da kendi örgüsüne dahil eder.

Bu çekirdekler dönüşerek direnirler. Yoğun kent

Yaşamının merkezi olarak kalırlar.”

Henri Lefebvre

-PANELDEN GÖRÜNTÜLER-

TÜRKİYE’NİN İLK SLOW FOOD(YAVAS YEMEK) KÖYÜ: GERMİYAN ÖRNEĞİ

Şerife Ömür Bacakoğlu

Akademik Düşünce Enstitüsü

Şerife Bacakoğlu

Didem Çelik

Sönmez

Yunus Hakan Kü...

Akademik Düşünce Enstitüsü

Şerife Bacakoğlu

Didem Çelik

Sönmez

Yunus Hakan Kü...

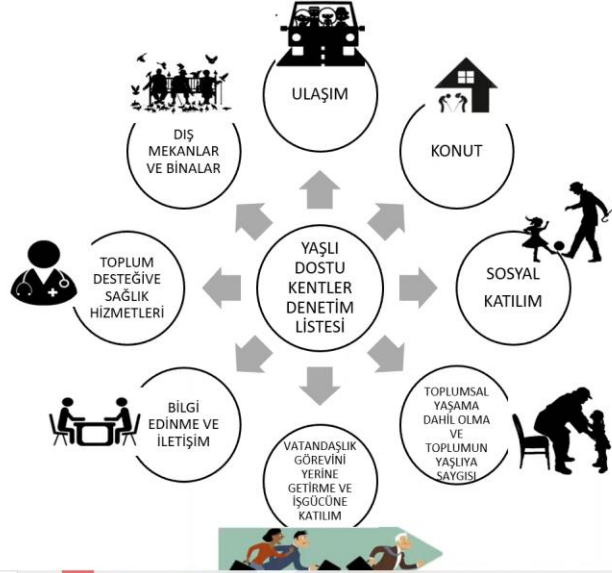
Gizem Buket ...

Recording...

Yavaş yemek hareketi:

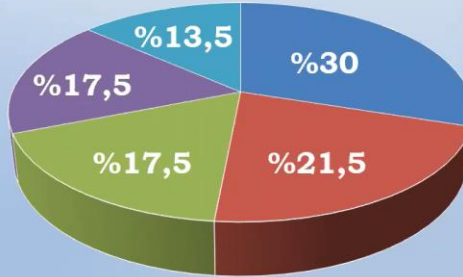
- ▶ Küreselleşme sonucu ortaya çıkan hızlı yaşam ve hızlı yemek(fast-food) şekline karşıdır.
- ▶ Yerel, geleneksel mutfak lezzetlerinin korunmasını savunur.
- ▶ Yerel, bölgesel üretimi ve kalkınmayı destekler.
- ▶ Yöresel ürünlerin üreticiden tüketiciye ulaştırılması amacı için yerel köy-kır pazarlarını destekler.
- ▶ Yavaş yemek hareketine göre insanların beslenme alışkanlıkları ve yemek kültürleri çok uluslu, küresel şirketlerin belirlendiği standartlara göre oluşturulmamalıdır, her ulusun kendine özgü olmalıdır.

YAŞLI DOSTU KENTLER DENETİM LİSTESİ

TÜRKİYE'DEKİ BARINMA MERKEZLERİ

- Türkiye'de 5 ilde 7 barınma merkezi faaliyetlerine devam etmektedir.
- Barınma merkezlerinin bulunduğu iller ise Hatay, Adana, Kilis, Kahramanmaraş ve Osmaniye'dir.

■ Adana ■ Osmaniye ■ Hatay ■ Kahramanmaraş ■ Kilis

